

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Εν Αθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1927 ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ Ἀριθμὸς φύλλου 107

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Θρησκεία καὶ Ἐκκλησία

Ἄρθρον 1.

Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπόκειται ἀναποσπαστῶς ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κοινοταμίᾳ ἀνεπίτρεπτης Μεγάλῃς καὶ πάσης ἄλλῃς ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρσάλευτος, ὡς ἐκεῖνη, τοὺς ἱεροῦς, ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Ἐἶναι δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργουσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλῃς Ἐκκλησίας τὰ κληρονομικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ τῆς ἁγίας Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ἁλῶν τῶν θρησκευτῶν ὑποκείμεναι εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶναι ἀπαρσάλευτος.

Τὰ τῆς λατρείας πάσης γνωστῆς θρησκείας τελοῦνται ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρησιμὰ ἤθη. Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται.

Τὸ κείμενον τῶν Ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀνυπόβουτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις τοῦ ἀνεῖ τῆς ἀποστολικῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπαγορεύεται ἀπολύτως (*).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Μορφή καὶ βάζεις τοῦ Πολιτεύματος

Ἄρθρον 2.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἶναι Δημοκρατία. Ἀπασαί εἰ ἐξουσία ἀρχαίον ἀπὸ τὸ ἔθνος, ὑπόκεινται ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀκούονται καθ' ὄν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα.

(*). Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ άρθρου 1: «Ἐπεὶ τὴν ἀληθῆ ἐνοχίαν τοῦ άρθρου 1 δὲν ἀντίκεινται ἢ ἐν ταῖς Νέαις Χώρας καὶ τῇ Κρήτῃ ὑφισταμένη ἐκκλησιαστικῇ κατάστασις».

Ἄρθρον 3.

Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας διὰ τῶν ὑπευθύνων Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 5.

Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀσκεῖται ὑπὸ Δικαστηρίων ἀνεξαρτήτων, ὑποκειμένων μόνον εἰς τοὺς νόμους (*). Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκδίδονται καὶ ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Δημόσιον δίκαιον τῶν Ἑλλήνων

Ἄρθρον 6.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῶν δυνάμεών των. Εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας εἶναι δεκτοὶ μόνον πολῖται Ἕλληνες, πλὴν τῶν δι' ἐδικῶν νόμων εἰσαγομένων ἐξαιρέσεων.

Οὐδεὶς δύναται νὰ διορισθῆ δημοσίως ὑπάλληλος εἰς μὴ νομοθετημένην θέσιν.

Πολῖται εἶναι ὅσοι ἀπέκτησαν ἢ ἀποκτήσουν τὸ προσόντες τοῦ πολίτου κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Εἰς πολῖτας Ἕλληνες τίτλοι εὐγενείας ἢ διακρίσεως ἢ παράσημα, πλὴν τῶν μεταλλίων πολέμου, οὐτε ἀπενεμάνται, οὐτε ἀναγνωρίζονται (**).

Ἄρθρον 7.

Πάντες οἱ εὐγενεῖς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας ἀπολαύουν ἀπολύτου προστασίας τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀδιακρίτως

(*) Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ άρθρου 5: «Ἡ ἀληθῆς ἐνοχία τῆς διατάξεως εἶναι «ὅτι τὰ δικαστήρια ὑποχρεοῦνται νὰ μὴ ἐφαρμόζον νόμον, οὗτινος τὸ περιεχόμενον ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα».

(**) Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ άρθρου 6: «Ἡ ἀληθῆς ἐνοχία τοῦ άρθρου εἶναι «ὅτι εἰς κρατικὰς ὑπηρεσίας διορίζονται ὑπάλληλοι μόνον πολῖται Ἕλληνες, ἐφ' ὅσον κέκτανται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρισμένα προσόντα, ἔξενον δὲ μόνον ὅταν δι' ἐδικῶν νόμων ἐπιτρέπεται. Ἡ δὲ λέξις «πολίτης» καὶ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἄρθρα, ἔχει τὴν ἐνοχίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑποκόμου, τοῦ ἔχοντος δηλαδὴ Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, ἀδιακρίτως φύλου, ἢ ἡλικίας. Πολιτικά δικαιώματα εἰς τὰς γυναικὰς δύνανται ὡς ἀπονεμηθῶσι διὰ νόμον».

ἔθνικότητος, θρησκείας καὶ γλώσσης. Ἐξαιρέσεις ἐπιτρέπονται εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τοῦ Λιθεῖος Δίκαιου.

Ἄρθρον 8.

Ἄδίκημα, ἂν ἀπαγορεύεται, οὐδὲ ποινὴ ἐπιβάλλεται, ἄνευ νόμου ἰσχύοντος πρὸς τὴν τελέσεως τῆς πράξεως. Βαρυτέρα ποινὴ οὐδέποτε ἐπιβάλλεται μετὰ τὴν τελεσιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον 9.

Οὐδεὶς ἀφαιρείται ἀκρῶν τοῦ παρὰ τοῦ νόμου ὀριζομένου εἰς αὐτὸν δικαστοῦ.

Ἄρθρον 10.

Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία εἶναι ἀπαραβίαστος· οὐδεὶς καταδιώκεται, συλλαμβάνεται, φυλακίζεται, ἀπελαύνεται, ἐκτοπίζεται ἢ ἄλλως πῶς περιορίζεται, εἰμὴ ὁπόταν καὶ ὅπως ὁ νόμος ὀρίζει.

Ἄρθρον 11.

Ἐξαιρουμένου τοῦ αὐτοφώρου ἀδικήματος, οὐδεὶς συλλαμβάνεται οὐδὲ φυλακίζεται ἄνευ ἠτιολογημένου δικαστικοῦ ἐντάλματος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεως ἢ προφυλάξεως.

Ὁ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἢ δι' ἐντάλματος συλλήψεως κρατηθεὶς προσάγεται εἰς τὸν ἀρμοδίον ἀνακριτὴν ἄνευ τινος ἀναβολῆς, τὸ βραδύτερον δὲ ἐντὸς εἰκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς συλλήψεως, ἂν δὲ ἡ σύλληψις ἐγένετο ἐκτὸς τῆς ἐδρας τοῦ ἀνακριτοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς μεταγωγὴν χρόνου.

Ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει, ἐντὸς τεσσαράκοντα ὡρῶν τὸ πλῆθος ὡρῶν ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς, εἴτε νὰ ἀπολύσῃ τὸν συλληφθέντα, εἴτε νὰ ἐκδώσῃ κατ' αἰσῶν ἐντάλημα φυλάξεως.

Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται μέχρι πέντε ἡμερῶν, αἰτήσῃ τοῦ προσαχθέντος, ἢ ἐξ ἀνωτέρας βίας βεβαιωμένης ἀμέσως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Δικαστικοῦ Συμβουλίου.

Ἡμερολογίου ἀπράκτου ἑκατέρας τῶν προθεσμιῶν τούτων, πᾶς δεσμοφύλαξ ἢ ἄλλος ἐπιτετραμμένος τὴν κράτησιν τοῦ συλληφθέντος, εἴτε πολιτικὸς ὑπάλληλος εἴτε στρατιωτικὸς, ὀφείλει νὰ ἀπολύσῃ αὐτὸν παραχρῆμα.

Οἱ παραβάται τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τιμωροῦνται, διακόμενοι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ἐπὶ παρανόμῳ κατακρατῆσει, ὑποχρεοῦνται δὲ καὶ εἰς τὴν ἀνῶριθωσιν πάσης ζημίας προσαγενομένης εἰς τὸν παθόντα καὶ ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικοῦ ποσοῦ, ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τῶν δικαστῶν, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν δέκα μεταλλικῶν δραχμῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν.

Ἐιδιὸς νόμος θέλει ὀρίσει τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοῖς ὁποίοις παρέχεται ἡ ἀποζημίωσις ἀπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἀδίκως προφυλακισθέντας ἢ καταδικασθέντας.

Ἡ προφυλάξις δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν διὰ νόμου ὀριζομένων ὁρίων. (*)

(*) Ἐπισημειωτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ άρθρου 11: «Ἡ ἐπιθῆς ἐννοία τῆς Συνταγματικῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 11 ἀναφορικῶς μετὰ τὴν τιμωρίαν τῶν ἀπαρῶν διὰ παρανόμους κατακρατῆσεις εἶναι ὅτι δὲν εἶναι στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος ἡ δολία προαίρεσις, ἀλλὰ ἀρκεῖ καὶ ἡ ἀπλή γνῶσις τῆς παρανόμου κατακρατῆσεως».

Ἄρθρον 12.

Ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δύναται πάντοτε τὸ Συμβούλιον τῶν Πλημμελειοδικῶν, τῇ αἰτήσῃ τοῦ προφυλακισθέντος, νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπολύσιν αὐτοῦ ἐπὶ ἐγγυήσῃ, ὀριζομένην διὰ δικαστικὸν βουλευτήριον, κατ' οὗ ἐπιτρέπεται ἀνακοπὴ ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου. Οὐδέποτε δύναται ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων, τούτων ἢ προφυλάξις νὰ παραταθῇ πέραν τῶν τριῶν μηνῶν.

Ἄρθρον 13.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνέχεσθαι ἠσπύχως καὶ ἀόπλως μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ Ἀστυνομία. Λι ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύναται ν' ἀπαγορευθοῦν, ἂν ὡς ἐκ τούτων ἐπικρατῇ κίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, κατ' ἂν τρόπον θέλει ὀρίσει ὁ νόμος.

Ἄρθρον 14.

Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπαγάγουν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς Κυβερνήσεως ἀδειαν. Συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων, εἰμὴ, διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 15.

Τὸ ἀσυλὸν τῆς κατοικίας εἶναι ἀπαραβίαστον. Οὐδεμία ἐρευνα ἢ εἰσόδος εἰς κατοικίαν ἐνεργεῖται, εἰμὴ ὅταν καὶ ὅπως ὁ νόμος διατάσσει.

Οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τούτων τιμωροῦνται ἐπὶ καταχορῆσιν τῆς ἐξουσίας τῆς Ἀρχῆς, ὑποχρεοῦνται δὲ καὶ εἰς πλήρη ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος καὶ προσέτι εἰς ἰκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ χρηματικῶν ποσοῦ, ὀριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, οὐδέποτε δὲ κατωτέρου τῶν ἑκατῶν μεταλλικῶν δραχμῶν.

Ἄρθρον 16.

Ἐκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμοὺς τῶν πηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλευθερός. Ἡ λογοκρισία, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον, ἀπαγορεύονται. Ἐξαιρετικῶς διὰ τῆς Κινηματογράφου δύναται νὰ ληφθοῦν προληπτικὰ μέτρα πρὸς προστασίαν τῆς νεότητος. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως ἡ κατάσχεσις ἐφημερίδων καὶ ἄλλων ἐπιτύπων διατριβῶν, εἴτε πρὸ τῆς δημοσίευσως, εἴτε μετ' αὐτήν. Ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαιρέσιν ἡ κατάσχεσις μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ἕνεκα προσβολῆς κατὰ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, εἰς τὰς ἐπιδοτοῦ νόμου ὀριζομένας περιπτώσεις, ἕνεκεν ἀσέμων δημοσιευμάτων, προσβαλλόντων καταφανῶς τὴν δημοσίαν αἰδῶν· ἀλλὰ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐντὸς εἰκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ὀφείλει καὶ ὁ Ἐπίδοταγγελεὺς νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Δικαστικὸν Συμβούλιον καὶ τούτο ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς διατηρήσεως ἢ τῆς ἄρσεως τῆς κατασχέσεως, ἄλλως ἢ κατάσχεσις αἴρεται αὐτοδικαίως. Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ βουλευτήριου ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὸν δημοσιεύσαντα τὸ κατασχεδέν.

Ἐπιτρέπεται νὰ ληφθοῦν διὰ νόμου ἰδιαίτερα μέ-

τρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς προσβαλλούσης τῆς δημοσίας ἡθῆς φιλολογίας καὶ προστασίας τῆς νεότητος ἀπὸ δημοσίων θειμάτων καὶ παραστάσεων ἀκαταλήλων.

Δύναται, καθ' ὃν τρόπον νόμος ὁρίζει, ν' ἀπαγορευθῆ ἐπὶ ἀπειλῇ κατασχέσεως καὶ ποινικῆς διώξεως ἢ δημοσίευσις εἰδήσεων ἢ ἀνακοινώσεις, ἀναγορευόντων εἰς στρατιωτικὰς κινήσεις ἢ εἰς ἔργα ὀχυρώσεως, τῆς Χώρας. Εἰς τὴν κατάσχεσιν ἐφαρμόζονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις.

Ὁ τε ἐκδότης ἐφημερίδος καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐπιληψίμου δημοσιεύματος, ἀναφερομένου εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, πλὴν τῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, εἶναι ἀστικῶς καὶ ἀλληλεγγύως ὑπεύθυνοι εἰς πλῆρη ἀνόρθωσιν πάσης προγενομένης ζημίας καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τοῦ πάθοντος διὰ χρηματικῶν ποσῶν, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, οὐδέποτε δ' ἐλάσσονος τῶν δικασίων μεταλλικῶν δραχμῶν.

Εἰς μόνον πολίτας Ἑλλήνας ἐπιτρέπεται ἡ ἐκδοσις ἐφημερίδων.

Τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου δὲν θεωροῦνται ὡς ἐλαττωρῶς.

Ἄρθρον 17.

Βάσανοι καὶ γενικὴ δήμευσις ἀπαγορεύονται. Πολιτικὸς θάνατος δὲν ἐπιβάλλεται. Ἐπίσης θανατικὴ κοινὴ ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων δὲν ἐπιβάλλεται, ἐκτὸς τῶν συνθέτων, ἐφ' ὧν δύναται νὰ ἐπιβληθῆ εἰς τὸ μετὰ τοῦ πολιτικοῦ συνδεόμενον κοινὸν ἀδίκημα ἐπίσημη καθ' ἑαυτὸ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου (*).

Ἄρθρον 18.

Ἐν ἀπόρητον τῶν ἐπιστολῶν, τηλεγραφημάτων καὶ τηλεφωνημάτων εἶναι ἀπολύτως ἀπαράβιαστον.

Ἄρθρον 19.

Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ εἰμῆ διὰ δημοσίαν ὠφελίαν προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, ὅτε καὶ ὅπως ὁ νόμος διάτάσσει, πάντοτε δὲ προηγουμένης πλήρους ἀποζημιώσεως. Ἡ ἀποζημιώσις ὁρίζεται πάντοτε ἀπὸ τῶν ἀστικῶν δικαστηρίων. Ἐν περιπτώσει δ' ἐπαιγούσῃ δύναται καὶ προσωρινῶς νὰ ὁρισθῆ δικαστικῶς, μετ' ἀκούσιν ἢ πρόσκλησιν τοῦ δικαιοῦχου, ὅστις δύναται νὰ ὑποχρεωθῆ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ εἰς παρεχὴν ἀναλόγου ἐγγυήσεως, καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει ὁ νόμος. Πρὸ τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειστικῆς ἢ προσωρινῶς ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως διατηροῦνται ἀκέραια πάντα τὰ δικαιώματα τοῦ ἰδιοκτήτου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταλήψεως.

Εἰδικοὶ νόμοι κανονίζουν τὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διαθήσεως τῶν μεταλλείων, ὀρυκτῶν, ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἱερατικῶν, ρεόντων καὶ ὑπογείων ὑδάτων.

Εἰδικοὶ νόμοι θέλουσι κανονίσει ὁμοίως τὰ τῶν ἐπιτάξεων διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ στρατοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς θαλάσσης εἰς περιπτώσιν πολέμου ἢ ἐπιστρα-

(*). Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 17: «Διὰ τῆς λέξεως «βάσανος» ἐπιτίθεται καὶ οὐδέποτε κίνησις πρὸς κολασμὸν ἢ φυλάκισιν ἐγκλημάτων».

τείσεως, ἢ πρὸς θεραπείαν ἀμέσου κοινωνικῆς ἀνάγκης, διναμένης νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν δημοσίαν τάξιν ἢ υγείαν (*).

Ἄρθρον 20.

Ἄν ἐπιτρέπεται ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων διαθήκης ἢ δωρεῆς κατὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ κοινωφελούς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται διὰ νόμου, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ δωρητοῦ ἢ διαθέτου ἀποβαίη ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος, ἢ διάθεσις τοῦ διατιθεμένου ἢ δωρηομένου πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπὸν.

Ἄρθρον 21.

Ἡ τέχνη καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ διδασκαλία αὐτῶν εἶνε ἐλεύθεραι, διατελοῦν δὲ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον συμμετέχει εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐξάλωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 22.

Ἡ ἐργασία, ἢ τε πνευματικὴ καὶ σωματικὴ διατελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, μεριμνῶντος συστηματικῶς ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἐξυψώσεως τῶν ἐργαζομένων τάξεων, ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν.

Ἄρθρον 23.

Ἡ ἐκπαίδευσις διατελεῖ ἀπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους καὶ ἐνεργεῖται δαπάνῃ αὐτοῦ ἢ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς ἀυτοδιοικήσεως.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις εἶναι δι' ἄλλους ὑποχρεωτικὴ, παρέχεται δὲ δωρεάν ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ νόμος ὁρίζει διὰ τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ εἶνε ὀλιγώτερα τῶν ἑξ. Διὰ νόμου ὁρίζεται ἐπίσης νὰ καταστή ὑποχρεωτικὴ ἡ φοιτήσις καὶ εἰς σχολεῖα συμπληρωματικὰ τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως μέχρι τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, καὶ ἔτι νὰ καταστή ὑποχρεωτικὴ ἡ φοιτήσις εἰς τὰ ἐπιτεχνολογικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ ἴδρυμα.

Ἐπιτρέπεται εἰς ἰδιώτας καὶ νομικὰ πρόσωπα ἢ ἴδρυσις ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, λειτουργούντων κατὰ τὸ Σύνταγμα αἰτῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους (**).

Ἄρθρον 24.

Ὁ γάμος, ὡς θεμέλιον τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου καὶ τῆς συντηρήσεως καὶ προεγωγῆς τοῦ ἔθνους, διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιαίτην προστασίαν τοῦ Κράτους.

Πυλόμελεις οἰκογένειαι δικαιοῦνται εἰς εἰδικὴν μέριμναν.

Ἄρθρον 25.

Ἐκάστος ἢ καὶ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, ν' ἀναφέρονται ἐγγράφως εἰς τὰς Ἀρχάς, ὑποχρεουμένας εἰς ταχεῖν ἐνεργεῖαν καὶ ἐγγραφὸν ἀπάντησιν πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

(*). Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 19: «Ἐν τῷ ὄρει «ἰδιοκτησία» νοεῖται καὶ ἡ κοινή τοικότης».

(**). Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 23: 1) «Τὰ προγράμματα τῶν σχολείων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαίδευσως καὶ ἡ ἐν αὐτοῖς διδασκαλία ὑπόκεινται ἀπεριόριστος εἰς τὸν ἐλεγχον τοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους».

2) «Ἐφόσον οἱ μαθηταὶ φοιτῶσιν εἰς ἀντιστήλους τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ φοιτήσιν εἰς τὰς ἀναλόγους τῆς τῶν σχολείων τῆς ἀπογευμένης ἐκπαίδευσως».

3) «Ἡ ἐνοχία τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἀρθροῦ 23 εἶναι ὅτι διὰ νόμου δύναται νὰ θεσπισθῶσιν ἴδρυμα πρὸς ἴδρυσιν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων».

ἀναφερόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Μόνον μετὰ τὴν τελικὴν ἀπόφασιν τῆς πρὸς ἣν ἡ ἀναφορὰ Ἀρχῆς καὶ τῆ ἀδεία ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ἔγερσις ποινικῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν ἀναφορὰν διὰ παραβάσεις ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσας.

* Ἄρθρον 26.

Οὐδεμία προηγουμένη ἀδεία τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς ἀπαιτεῖται πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς δίκην τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἀξιοποίνους πράξεις αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν περὶ Ὑπουργῶν εἰδικῶς διατεταγμένων.

* Ἄρθρον 27.

Οὐδεὶς ὄρκος ἐπιβάλλεται ἀνεὺ νόμου ὀρίζοντος καὶ τὸν τύπον αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Νομοθετικὴ Ἐξουσία

* Ἄρθρον 28.

Τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν (*).

Ἡ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν.

* Ἄρθρον 29.

Πᾶσα πρότασις νόμου, ὑποβαλλομένη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ συνεπαγομένη δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἐκθέσιν περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλύψεώς της, ὑπογεγραμμένην ἀπὸ τὸν ἀρμοδίον Ὑπουργὸν καὶ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Οὐδεμία πρότασις, ἀφορώσα αὐξήσιν τῶν ἐσόδων τοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ μισθοδοσίαν ἢ σύνταξιν ἢ ἐν γένει πρὸς ὄφελος προσώπου, προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς ἢ τῆς Γερουσίας (**).

* Ἄρθρον 30.

Πρότασις νόμου ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ψηφισθεῖσα παραπέμπεται εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως ἀποφασίζει ἐπ' αὐτῆς.

Ἐὰν ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἡ Γερουσία δὲν λάβῃ ἀπόφασιν, τεμαίρεται συμφωνία αὐτῆς πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἐὰν ἡ Γερουσία, εἴτε σιωπηρῶς, εἴτε μετὰ συζητήσεων, συμφωνήσῃ μετὰ τὴν Βουλὴν, ἡ πρότασις καθίσταται νόμος.

Ἐὰν ἡ Γερουσία ἀπορρίψῃ ἢ τροποποιήσῃ τὴν πρότασιν, ἐπαναφέρεται αὐτὴ εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἐμμεῖνῃ εἰς τὴν προηγουμένην αὐτῆς ἀπόφα-

σιν, ἡ ἐπιψήφισις ἀναβάλλεται ἐπὶ δίμηνον, ὁπότε ἡ πρότασις καθίσταται νόμος, ἀν συγκεντρωθῇ τὴν ἀπὸλυτον πλειοψηφίαν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν. Δύναται ὁμοίως καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ διμήνου, νὰ ληφθῇ ὀριστικὴ ἀπόφασις ἐν κοινῇ συνεδριάσει τῶν δύο Σωμάτων, ἐφόσον ἤθελε προκαλέσει ταύτην ἡ Γερουσία δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης δι' ἀπὸλυτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Τὰ δύο Σώματα συνέρχονται πρὸς τοῦτο τὸ ταχέως εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς.

* Ἄρθρον 31.

Πρότασις νόμου, ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ψηφισθεῖσα, παραπέμπεται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ, ἀν αὕτη συμφωνήσῃ μετὰ τὴν Γερουσίαν, καθίσταται νόμος τοῦ Κράτους, ἐὰν δὲ τὴν τροποποιήσῃ, τὴν παραπέμπει εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 30, ὡς ἐὰν ἡ πρότασις εἶχεν εἰσαχθῆ ὀρχικῶς εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐὰν τέλος τὴν ἀπορρίψῃ, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 33.

* Ἄρθρον 32.

Ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων ἀναστέλλονται αἱ προθεσμίαι τῶν ἄρθρων 30 καὶ 31.

Ἐν περιπτώσει ἀνανεώσεως τῆς Βουλῆς, ἢ ὑπὸ τῆς διαλυθείσης Βουλῆς ψήφισις προτάσεώς τινος θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, ἐφόσον ἀπὸ τῆς διαλύσεως δὲν ἐψηφίσθη καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὀριστικῶς.

* Ἄρθρον 33.

Πρότασις νόμου, γενόμενα ἀποδεκταὶ ὑπὸ τοῦ ἐνὸς τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, τελικῶς ὁμῶς ἀπορριφθεῖσαι, δύναται νὰ ὑποβληθῶν καὶ πάλιν ὡς νέα πρότασις μόνον εἰς τὴν ἐπομένην τακτικὴν σύνοδον.

* Ἄρθρον 34.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ὑποβάλλεται πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν.

Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ παραπέμπεται εἰς τὴν Γερουσίαν, ἢ ὁποῖα ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐντὸς μηνός. Ἐὰν ἐντὸς μηνός ἡ Γερουσία δὲν λάβῃ ἀπόφασιν τεμαίρεται συμφωνία πρὸς τὴν Βουλὴν. Ἐν διαφωνία ὁ προϋπολογισμὸς ἐπαναφέρεται εἰς τὴν Βουλὴν, ἥτις ἀποφασίζει ὀριστικῶς διὰ τῆς συνήθους πλειοψηφίας.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει προκειμένου καὶ περὶ τῶν παροσχέδιων τῶν ἀφορώντων παροχὴν κρατικῶν πιστώσεων καὶ σύναψιν δημοσίων δανείων.

* Ἄρθρον 35.

Πρὸς εὐχερεστέραν συνεννόησιν μεταξὺ τῶν δύο Σωμάτων ἐπὶ νομοθετικῶν ζητημάτων συγκροτοῦνται μικτὰ ἐπιτροπὰ ἐξ ἀναλόγου ἀριθμοῦ βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, κατὰ πρότασιν τοῦ ἐτέρου τῶν Σωμάτων.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης περιόδου συνιστᾶται μικτὴ μόνιμος Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, ἢ ὁποῖα λειτουργεῖ καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ μετὰ τὴν διάλυ-

(*) Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 28: « Διὰ τοῦ ὅρου « Κυβέρνησις » νοεῖται ἐντὸς καὶ εἰς ἕκαστος τῶν Ὑπουργῶν κατ' ἰδίαν, δυνάμενος νὰ εἰσαχθῇ πρότασιν νόμου ἐπ' ἐπιτεταγμένου τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου του ».

(**) Ἑρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 29: « Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἰου ἑδαφίου τοῦ ἄρθρου 29 εἶναι ὅτι καὶ πρότασις νόμου ὑποβαλλομένη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἢ συνδύησεν ἄλλου Ὑπουργοῦ, θύσσασθαι δὲ τὰς ὑπὸ ἄλλου Ὑπουργοῦ διαχειριζόμενας ὑποθέσεις, πρέπει νὰ ὑπογράφῃται καὶ ἀπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἄλλου Ὑπουργοῦ ».

σιν τῆς Βουλῆς. Αἱ συνεδρίαί τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶνε δημοσίαι, πλὴν ἂν ἀποφασισθῇ ἡ δημοσιότης διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν μελῶν τῆς. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτήν, ἡ ὁποία δύναται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου νὰ συμπληρώνεται, μετέχουν ἀπαραιτήτως ὅσοι ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς καὶ γεροϋσιαστὰς διετέλεσαν πρωθυπουργοί.

* Ἄρθρον 36.

Ἡ Βουλὴ σύγκαιται ἐκ βουλευτῶν ἐκλεγομένων κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν ἐχόντων δικαίωμα πρὸς τοῦτο πολιτῶν δι' ἀμέσου καθολικῆς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας. Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διατάσσονται καὶ ἐνεργοῦνται ταυτοχρόνως καθ' ἑλλην τὴν Ἐπικράτειαν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν ἐκάστης ἐκλογικῆς περιφερείας ὁρίζεται διὰ νόμον, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Ποτὲ ὅμως ὁ ὀλιγὸς ἀριθμὸς τῶν βουλευτῶν δὲν δύναται νὰ εἶνε μικρότερος τῶν διακοσίων, οὔτε μεγαλύτερος τῶν διακοσίων πεντήκοντα.

Ἐδραὶ βουλευτικαὶ κενούμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περιόδου πληροῦνται δι' ἀναπληρωματικῆς ἐπιλογῆς, πλὴν ἂν κατ' ἄλλον τρόπον ὁ νόμος ὁρίζει. (*)

* Ἄρθρον 37.

Οἱ βουλευταὶ ἀντιπροσωπεύουν τὸ Ἔθνος καὶ ὄχι μόνον τὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ἐκλέγονται.

* Ἄρθρον 38.

Οἱ βουλευταὶ ἐκλέγονται διὰ τέσσαρα συναπτά ἔτη, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν γενικῶν ἐκλογῶν. Ἀμα τῇ λήξει τῆς τετραετοῦς περιόδου, διατάσσεται ἡ ἐνέργεια γενικῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐντὸς τσαρσάκοντα πέντε ἡμερῶν ἐντὸς δὲ ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν συγκαλεῖται ἡ Βουλὴ. Ἀναπληρωματικὴ ἐκλογὴ δὲν ἐνεργεῖται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περιόδου, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν ὑπερῆν τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ.

* Ἄρθρον 39.

Ὅπως ἐκλεγῆναι βουλευτῆς ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε πολίτης Ἑλλήν, νὰ ἔχη συμπληρώσει τὸ εἰκοστὸν ἔμπροσθεν ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ καὶ νὰ ἔχη τὴν ἰκανότητα τοῦ ἐκλέγειν.

Βουλευτῆς, στερηθεὶς τῶν προσόντων τούτων, ἐκπίπτει αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος. Ἐγχεισμένων περὶ τούτου ἀμφισβητήσεων ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ.

* Ἄρθρον 40.

Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, στρατιωτικοὶ ἐν ἐνεργείᾳ, δῆμαρχοι καὶ πρόεδροι κοινότητων, συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες μεταγραφῶν καὶ ὑπηρετικῶν δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταὶ, οὔδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι, ἐὰν δὲν παραιτηθῶσι πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῶν ὑποψηφίων. Ἡ παραιτήσις αὐτῶν συντελεῖται διὰ τῆς ἐγγράφου ὑποβολῆς τῆς, ἢ

δὲ ἐπάνωδός των εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἀπαγορεύεται πρὸ τῆς παρόδου ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς. Οἱ ἔμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ στρατιωτικοὶ δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῶσι βουλευταὶ οὔδὲ νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι εἰς τὴν περιφέρειαν εἰς τὴν ὁποίαν ὑπηρετήσαν κατὰ τὴν πρὸ τῆς ἐκλογῆς τριετίαν.

Ἀξίωματικοὶ τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς ἢ θαλάσσης παραιτηθέντες τοῦ ἀξιώματός των ἵνα ἐκλεγῶσι βουλευταὶ δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθουν πλέον εἰς τὸ Στράτευμα οὔτε διὰ νόμου.

Τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ ἔργα τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου διοικητικοῦ ἀντιπροσώπου ἢ διοικητικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου καὶ ὑπαλλήλου ἐμπορικῶν ἐταιρειῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, ἀπολαουσιῶν εἰδικῶν προνομίων ἢ τακτικῶν ἐπιχορηγήσεων δυνάμει εἰδικῶν νόμων. Οἱ διατελοῦντες εἰς τινα τῶν κατηγοριῶν τούτων ὀφείλουν ἐκτὸς ὀκτῶ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν νὰ δηλώσουν ἐπιλογὴν μεταξὺ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ τῶν ἄνω ἔργων. Ἐν παραλείψει δὲ τοιαύτης δηλώσεως ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ ἀξιώματος τοῦ βουλευτοῦ.

Νόμος δύναται νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀσυμβίβαστον τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος καὶ πρὸς ἕτερα ἔργα. (*)

* Ἄρθρον 41.

Βουλευταὶ ἀποδεχόμενοι αἰωνόηποτε τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναφερομένων καθήκοντων ἢ ἔργων ἐκπίπτουν αὐτοδικαίως τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος.

Ἡ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ ἀξιώματος παραιτήσις, οὔσα δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ, θεωρεῖται τετραεσμένη ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς σχετικῆς ἐγγράφου δηλώσεως εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς.

* Ἄρθρον 42.

Οἱ βουλευταὶ ὁμνῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν καθήκοντων αὐτῶν ἐν τῇ Βουλευτηρίῳ καὶ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν τὸν ἐξῆς ὄρκον:

«Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάξω πίστιν εἰς τὴν Πατριδα, ὑπακοὴν εἰς τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐκπληρώσω εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου».

Ἀλλάθρησκαὶ βουλευταὶ, ἀντὶ τῆς ἐπιλήσεως «Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος» ὀρκίζονται κατὰ τὸν τύπον τῆς ἰδίας αὐτῶν θερμοκείας.

* Ἄρθρον 43.

Ἡ ἐξελεγκσις καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, κατὰ τοῦ κύρους τῶν ὁποίων ἐγείρονται ἐνστάσεις, ἀναφερόμεναι εἴτε εἰς ἐκλογικὰς παραβάσεις, εἴτε εἰς ἔλλειψιν προσόντων, ἀνατίθεται εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συγκροτούμενον διὰ κληρώσεως

(*) Ἐρμηνευτικὴ δηλώσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 40. 1) «Ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι θεωροῦνται καὶ οἱ τῆς ἀναπληρωτικῆς καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως προσώπων».

2) «Ἐμμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι θεωροῦνται καὶ οἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ τακτικῶς ὑπηρετοῦντες».

3) «Στρατιωτικοὶ κατὰ τὴν ἀληθῆ ἐνεσίαν τῆς τρίτης περιόδου τῆς πρώτης παραγράφου εἶναι οἱ μόνον ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικῶν οἱ δὲ οἱ ἐσθροὶ οἱ ἀνακληθέντες εἰς τὴν ἐνεργείαν.»

(*) Ἐρμηνευτικὴ δηλώσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 36. Ἡ διατύπωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 36 δὲν ἐμποδίζει ὅπως ὁ ἀριθμὸς τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν ἰσχύῃ ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφιστῶν ἐκλογῶν.»

μεταξύ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετειῶν τοῦ Κράτους. Ἡ κλήρωσις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, προεδρεῖ δὲ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου ὁ ἐκ τῶν κληρωθέντων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀρχαιότητα προηγούμενος. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὰ τῆς λειτουργίας καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας αὐτοῦ ὁρίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 44.

Ἡ Βουλὴ ἐκλέγει ἐκ τῶν βουλευτῶν κατὰ τὴν ἑναρξιν ἐκάστης τακτικῆς βουλευτικῆς Συνόδου τὸν Πρόεδρον, τοὺς Ἀντιπροέδρους καὶ τοὺς Γραμματεῖς αὐτῆς.

Διὰ τὴν προβῆ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τῶν ἑνδεκα εἰκοστῶν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ὁ Πρόεδρος ἐκλέγεται δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. Ἄν αὕτη δὲν ἐπιτευχθῆ, ἐπανάλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία, ὁπότε ἀρκοῦν πρὸς ἐκλογὴν τὰ τέσσαρα πέμπτα τοῦ κατωτάτου ὅριου τῆς ἀπαρτίας.

Ἡ τελευταία πλειοψηφία ἀρκεῖ πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων καὶ γραμματέων.

Ἄρθρον 45.

Ἡ Βουλὴ διὰ Κανονισμοῦ, ἔχοντος ἰσχὺν νόμου, ὁρίζει τὸν τρόπον, κατ' ὃν θέλει ἐνασχῆ τὰ ἔργα αὐτῆς καὶ ρυθμίζει τ' ἀφορῶντα τὸ προσωπικὸν καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν γραφείων καὶ τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς.

Ὁ Κανονισμὸς συζητεῖται καὶ ψηφίζεται εἰς δύο συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς εἰσάγεται καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν. (*)

Ἄρθρον 46.

Ἡ Βουλὴ συνέρχεται αὐτοδικαίως εἰς μίαν κατ' ἔτος τακτικὴν Σύνοδον τὴν δεκάτην πέμπτην Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, ἐκτὸς ἂν ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλέσῃ αὐτὴν ἐνωρίτερον.

Ἡ διάρκεια ἐκάστης τακτικῆς Συνόδου δὲν δύναται νὰ εἶνε βραχυτέρα τῶν τριῶν οὐδὲ μακροτέρα τῶν ἑξ μηνῶν, εἰς οὓς δὲν ὑπολογίζεται ὁ χρόνος τῆς ἀναστολῆς ἢ τῆς πέραν τῶν ὀκτῶ ἡμερῶν διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 47.

Ἡ Βουλὴ συνεδριάζει δημοσίᾳ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ, δύναται ὅμως νὰ διασκεφθῆ κεκλεισμένων τῶν θυ-

ρῶν κατ' αἰτίαν δέξαι ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἂν τοῦτο ἀποφασισθῆ ἐν μυστικῇ συνεδρίᾳ κατὰ πλειοψηφίαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἀποφασίζεται, ἂν ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος συζήτησις πρέπει νὰ ἐπαναληφθῆ εἰς δημοσίαν συνεδρίαν.

Ἄρθρον 48.

Ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἄνευ ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν παρόντων μελῶν, ἤτις ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ 1/4 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν. (**)

Ἄρθρον 49.

Πᾶσα πρότασις νόμου συνοδεύεται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, παραπέμπεται δὲ εἰς Βουλευτικὴν Ἐπιτροπὴν καί, ἀφοῦ ἐξετασθῆ ὑπ' αὐτῆς ἢ προσέλθῃ ἡ ταχθεῖσα προθεσμία, εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, μετὰ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφ' ὅσον δὲν ἔγινε τοιαύτη κατὰ τὴν κατάθεσιν τῆς προτάσεως.

Πρότασις νόμου, συνεπαγομένη ἐπιβάρυνσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ἐφ' ὅσον μὲν ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, δὲν εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν, ἂν δὲν συνοδεύηται ἀπὸ ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, καθορίζουσαν τὴν συνεπαγομένην δαπάνην, ἐφ' ὅσον δὲ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς, πρὸ πάσης συζητήσεως διαβιβάζεται εἰς τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὑποχρεούμενον νὰ ὑποβάλῃ τὴν σχετικὴν ἔκθεσιν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Προτάσεις σκοποῦσαι τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ συντάξεων νόμων ἢ ἀπονομὴν συντάξεως, ὡς καὶ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτο δικαίωμα, ὑποβάλλεται μόνον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Τοιαῦται περὶ συντάξεων προτάσεις πρέπει νὰ εἶνε εἰδικαί, μὴ ἐπιτροπομένης τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεως εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Οὐδεμία πρότασις νόμου γίνεται δεκτὴ, εἰ μὴ δὲν συζητηθῆ καὶ ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς δις καὶ εἰς δύο διαφόρους συνεδριάσεις, ἀπεχούσας ἀλλήλων δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας, κατ' ἀρχὴν μὲν καὶ κατ' ἄρθρον κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ σύνολον κατὰ τὴν δευτέραν.

Ἄν κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν ἐγένοντο δεκταὶ προσθήκαι ἢ τροπολογίαι, ἢ τοῦ συνόλου ψήφιοις ἀναβάλλεται ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον ἀπὸ τῆς διανομῆς τοῦ τροπολογηθέντος σχεδίου.

Οὐδεμία προσθήκη εἰς πρότασιν νόμου ἢ τροπολογία αὐτῆς γίνεται δεκτὴ, ἂν δὲν σχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὸ κύριον περιεχόμενον τῆς προτάσεως.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἢ εἰς μίαν μόνην κατ' ἀρχὴν καὶ κατ' ἄρθρον συζήτησιν ψήφισις ὑπὸ τῆς Βουλῆς, εἰ μὴ τοῦτο ἐζητήθῃ ἀπὸ τῶν ὑποβαλλόντων τὴν πρότασιν πρὸ τῆς παραπομπῆς αὐτῆς εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐδάφ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου Ἐπιτροπὴν καὶ ἐφ' ἑ-

(*) Ἐμπειρικτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 45: «Ἡ ἀληθὴς ἐννοια τῆς α' παραγράφου «Ἡ Βουλὴ διὰ Κανονισμοῦ ἔχοντος ἰσχὺν νόμου ὁρίζει τὸν τρόπον κλπ.» εἶναι ὅτι ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς, ἔχον ἰσχὺν νόμου, δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῆ δι' ἄλλου νόμου εἰμὴ διὰ τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ. Ἡ δὲ ἀληθὴς ἐννοια τῆς γ' παραγράφου τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὅτι «ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Βουλῆς εἰσάγεται καὶ ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν» εἶναι ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς περιβάλλεται καθήκοντα καὶ ἀρμοδιότητα Διατάκτου καὶ Διακοπῆς καὶ ἐπιπέδων πληρεμῆς συμφωνίας πρὸς τοὺς ἰσχύοντες νόμους, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τῇ βέβαιᾳ τῶν ἐν τῷ ἐγκρατικῷ περὶ προϋπολογισμοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπομένου προτάσεων.»

(**) Ἐμπειρικτικὴ δήλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 48: «Ἡ ἀληθὴς ἐννοια τοῦ ἄρθρου 48 εἶναι ὅτι ἀπόφασις θεωρεῖται καὶ ὁ περιεκτικὸς τῆς συζήτησεως.»

θεν η Επιτροπή αμέσως υπέβαλε την αίτησιν ταύτην του υποβαλλόντος και δεν ήγγεθη, αφ' ης η πρότασις υπεβλήθη και μέχρι του τεματισμού της συζητήσεως, αντίρρησης εκ μέρους είκοσι τουλάχιστον βουλευτών.

Διά του Κανονισμού της Γερουσίας δύναται να δοισθῆ ότι η παρ' αυτής συζητήσεις και ψηφίσεις των προτάσεων νόμων γίνεται εις μίαν μόνην ανάγνωσιν.

Πρότασις νόμου, σκοπούσα την τροποποίησιν διατάξεων προηγουμένου νόμου, δεν εισάγεται προς συζητησιν, εάν εις μὲν την αιτιολογητὴν έκθεσιν δὲν καταχωρίζεται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς τροποποιουμένης διατάξεως, εις δὲ τὸ κείμενον τῆς προτάσεως ὁλόκληρος ἢ νέα διάταξις, καθὼς διαμορφώνεται μετὰ τὴν τροποποίησιν.

Ἡ ἐπιψηφίσις δικαστικῶν ἢ διοικητικῶν κωδικῶν, τοὺς ὁποίους συνέταξαν εἰδικαὶ Ἐπιτροπαὶ συσταθεῖσαι δι' εἰδικῶν νόμων, δύναται νὰ γίνῃ δι' ἰδιαιτέρου νόμου, κροσύντος τοὺς εἰρημένους κώδικας ἐν ὅλῳ.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναται νὰ γίνῃ κωδικοποίησις ὑφισταμένων διατάξεων δι' ἀπλῆς ταξινομήσεως αὐτῶν ἢ ἐν ὅλῳ ἐπαναφορὰ καταργηθέντων νόμων, πλὴν τῶν φορολογικῶν.

Ἄρθρον 50.

Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Κράτους ὡς καὶ προτάσεις νόμων ἐπιβάλλουσαι φορολογίαν ἢ ἀφορώσαι εἰς τὴν κύρωσιν τῆς συνθήκης ἢ οἰασδήποτε φύσεως συμβάσεων, ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 97 εἰδικὸς νόμος, ὡς καὶ προτάσεις εἰσαχθεῖσαι ἤδη εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα καὶ ἀπερριφθεῖσαι ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν λήξασαν Σύνοδον, ψηφίζονται πάντοτε ὁ μὲν προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς κατὰ τὸν ἄρθρον 52, αἱ δὲ λοιπαὶ προτάσεις κατὰ τὸ ἄρθρον 49 ἐδ. 4.

Ἄρθρον 51.

Οὐδεὶς φθὸς ἐπιβάλλεται οὐδὲ εἰσπράττεται ἀνευ νόμου.

Ἐξαιρετικῶς ἐπὶ ἐπιβουλῆς αὐξήσεως εἰσαγωγικοῦ ἢ ἐξαγωγικοῦ δασμοῦ ἢ εἰσπραξίς αὐτοῦ ἐπιβάλλεται, ἀν μὴ ἄλλως ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὴν Βουλὴν ἢ τὴν Γερουσίαν καταθέσεως τῆς περὶ αὐτοῦ προτάσεως νόμου. Οἱ τοιοῦτου περιεχομένου νόμοι δημοσιεύονται τὸ βραδύτερον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιψηφίσεώς των.

Ἄρθρον 52.

Κατὰ τὴν ἐτησίαν τακτικὴν Σύνοδον ἡ Βουλὴ ψηφίζει διὰ τὸ κείμενον οικονομικῶν ἐτὸς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζει ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους πρέπει νὰ ἀναγράφωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν.

Ὁ προϋπολογισμὸς εισάγεται εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν τῆς Συνόδου, ἀφοῦ δὲ ἐξετασθῆ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν, ψηφίζεται κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα εἰς τμήματα ὀριζόμενα ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τέσσαρας διαφόρους ἡμέρας.

Ἐντὸς ἑτοῦς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς

οικονομικῆς χρήσεως εισάγεται ὁ ἀπολογισμὸς αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐξετάζεται δὲ ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς βουλευτῶν καὶ ψηφίζεται ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ ἐν τῷ Κανονισμῷ αὐτῆς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 53.

Μισθός, σύνταξις, χορηγία ἢ ἀμοιβὴ οὔτε ἐγγράφεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, οὔτε παρέχεται ἀνευ ὀργανικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 54.

Οὐδεὶς ἀυτόκλητος ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προσφορικῶς ἢ ἐγγράφως, εἰναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστέλλῃ τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφορὰς εἰς τοὺς Ὑπουργούς, εἴτινες εἶνε ὑπόχρεοι νὰ δίδουν διασαφήσεις, ὡσάντις ζητηθῶν.

Ἄρθρον 55.

Ἡ Βουλὴ συνιστᾷ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης Συνόδου εἰδικὰς ἐπιτροπὰς ἐκ μελῶν αὐτῆς, κατ' ἀναλογίαν τῶν κομμάτων, πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐπεξεργασίαν τῶν εἰς αὐτὴν ὑποβαλλομένων προτάσεων νόμων καὶ ἀναφορῶν. Ὁ Κανονισμὸς τῆς Βουλῆς ὀρίζει τὰς λεπτομερείας τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν τούτων.

Ἡ Βουλὴ δικαιούται, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ δὲ τοῦ ἐνὸς τρίτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῆς ὑποχρεοῦται, νὰ διορίσῃ ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς συντεθεμένας κατ' ἀναλογίαν τῆς δυνάμεως τῶν κομμάτων. Ἐπὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἢ τὴν ἀμυννὰν τῆς χώρας ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν τούτων κανονίζονται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 56.

Βουλευτὴς δὲν καταδιώκεται οὐδ' ὀπασδήποτε ἐξετάζεται ἔνεκα γνώμης ἢ ψήφου, τὴν ὁποίαν ἔδωκε κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν βουλευτικῶν του καθηκόντων.

Βουλευτὴς, διαρκούσης τῆς βουλευτικῆς περιόδου, δὲν καταδιώκεται, οὐδὲ συλλαμβάνεται ἢ φυλακίζεται ἀνευ ἀδείας τοῦ Σώματος. Τοιαύτη ἀδεία δὲν ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐπ' αὐτοφώρῳ κακοεργήματα. Εἰς τὴν περιπτώσιν ὅμως αὐτῆν ἡ Βουλὴ, εἰδοποιουμένη ἀμέσως, ἀποφασίζει περὶ παροχής ἢ μὴ ἀδείας πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς καταδίωξεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Περιόδου.

Ἄρθρον 57.

Οἱ βουλευταὶ λαμβάνουν ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἀποζημίωσιν, ὀριζομένην ἐκάστοτε διὰ νόμου, καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα ἐλευθέρως κυκλοφορίας εἰς τὰς αἰθηροδρομικὰς, τροχιοδρομικὰς, καθὼς καὶ εἰς τὰ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ἀτμοπλοικὰς συγκοινωνίας.

Εἰς τὸν τακτικὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς παρέχονται ἔξοδα παραστάσεως ἴσα μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 58.

Βουλευταὶ δὲν δύναται νὰ ἐνοικιάζων ἀγροτικὰ κτήματα τοῦ Δημοσίου ἢ νὰ ἀναλαμβάνων κρατικὰς προμηθείας ἢ ἐργολαβικὰς ἐκτελέσεις δημοσίων ἐρ-

γων ή εννοικιάσεις δημοσίων φάρων ή να δέχονται παραχωρήσεις επί δημοσίων κτημάτων. Η παράβασις τών άνωτέρω διατάξεων επιφέρει πάντως άκροβήτητα της πράξεως.

*Άρθρον 59.

Η Γερουσία άπαρτίζεται από 120 Γερουσιαστές. Τα 9)12 τουλάχιστον αυτών εκλέγονται υπό του λαού και τó 1)12 τó πολύν επιτρέπεται να εκλέγουν ή Βουλή και ή Γερουσία εν κοινή συνεδρία κατά την άρχήν εκάστης Βουλευτικής περιόδου. Οί Γερουσιαστές εκλέγονται δι' έννέα έτη άνανεούμενοι ανά τριετίαν κατά τó 1)3· οί δέ υπό της Βουλής και της Γερουσίας εκλεγόμενοι, δι' όσον χρόνον διαρκεί ή βουλευτική περίοδος.

Νόμος θέλει όρίσει τόν τρόπον και την διαδικασίαν της εκλογής και της άνανεώσεως εκάστης κατηγορίας του όλου αριθμού τών γερουσιαστών.

Οί υπό της Βουλής και της Γερουσίας εκλεγόμενοι πρέπει να συγκεντρώσι τά υπό του νόμου όρισθησόμενα ιδιαίτερα προσόντα.

*Άρθρον 60.

Όπως εκλεγή τις Γερουσιαστής απαιτείται να έχη συμπληρώσει τó 40όν έτος της ηλικίας του, να είνε πολίτης Έλλην και να έχη την ικανότητα του εκλέγειν.

Γερουσιαστής στερηθείς τών προσόντων τούτων εκπίπτει αυτόδικαίως του αξιώματος, έγειρομένης δέ άμφισβητήσεως αποφασίζει ή Γερουσία.

Οί Γερουσιαστές λαμβάνουν όσην και οί Βουλευτές άποζημίωσιν.

*Άρθρον 61.

Τó αξίωμα του βουλευτού και τó αξίωμα του Γερουσιαστού δέν επιτρέπεται να συνυπάρξουν εις τó αυτό πρόσωπον.

*Άρθρον 62.

Η Γερουσία συνέρχεται πάντοτε όταν και ή Βουλή, αί σύνοδοι δέ αυτής διαρκούν όσον και αί της Βουλής, εκτός τών περιπτώσεων κατά τας οποίας ή Γερουσία συγκροτείται εις δικαστήριον, όποτε έγόζεται μέν και άπουσης της Βουλής, αλλά δέν δύναται να άσκήση παρά μόνον δικαστικά καθήκοντα.

*Άρθρον 63.

Η Γερουσία συνεδριάζει εις τó μέγαρον αυτής δημοσίω, δύναται όμως να διασκεφθή κεκλεισμένων τών θυρών κατ' αίτησιν πέντε εκ τών μελών αυτής, άν τούτο αποφασισθή εις μυστικήν συνεδρίαν κατά πλειοψηφίαν, μετά ταύτα δέ αποφασίζεται άν ή περι τού αυτού πράγματος συζήτησις πρέπει να επαναληφθή εις δημοσίαν συνεδρίαν.

*Άρθρον 64.

Η Γερουσία δύναται, εκτός τών περιπτώσεων τών άρθρων 73 και 93, κατόπιν αποφάσεως της Βουλής, να συγκροτηθή εις δικαστήριον, όπως δικάση πέν πρόσωπον, κατηγορούμενον δι' άδίκημα έσχάτης προδοσίας, προδοσίας της Πατρίδος ή άλλην πράξιν κατά της άσφαλείας και ανεξαρτησίας του Κράτους. Νόμος θέλει όρίσει τά της κατηγορίας, άνακρίσεως και αποφάσεως.

*Άρθρον 65.

Κατά τας κοινάς συνεδρίας τών νομοθετικών Σωμάτων προεδρεύει ό πρόεδρος της Βουλής και εφαρμόζεται ό Κανονισμός αυτής.

*Άρθρον 66.

Τά άρθρα 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 49, 54, 55 παράγρ. 1, 56, 57 και 58 του Συντάγματος εφαρμόζονται και ως προς την Γερουσίαν, τούς Γερουσιαστές και τόν Πρόεδρον της Γερουσίας.

Κατ' εξαίρεσιν της παραγρ. 1ης του άρθρου 40 οί τακτικοί καθηγηταί τών Πανεπιστημίων και του Πολυτεχνείου είνε εκλέξιμοι γερουσιαστές και τών τριών κατηγοριών του άρθρου 59.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Πρόεδρος της Δημοκρατίας

*Άρθρον 67.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται δια μίαν πενταετίαν υπό της Βουλής και της Γερουσίας, συνεργομένων εις κοινήν συνεδρίαν, παρόντων τουλάχιστον τών τριών πέμπτων και με άπόλυτον πλειοψηφίαν του συνόλου τών μελών αυτών.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συγκαλεί προς τούτο τας Βουλάς κατά τó τελευταίον τρίμηνον της προεδρίας του, άλλως αύται συνέρχονται αυτόδικαίως την εικοστήν ήμέραν από της λήξεως της πενταετίας. Μη επιτευχθείσης άπολύτου πλειοψηφίας, επαναλαμβάνεται ή ψηφοφορία. Έάν και μετά την δευτέραν ψηφοφορίαν δέν επιτευχθή ή εκλογή ως άνωτέρω, ενεργείται νέα ψηφοφορία μεταξύ τών δύο υποψηφίων τών λαθόντων τας περισσότερας ψήφους κατά την δευτέραν ψηφοφορίαν, όποτε ό πλειοψηφήσας εκλέγεται Πρόεδρος.

Απαγορεύεται ή εκλογή του ίδιου προσώπου εις τρεις συνεχείς προεδρικές περιόδους.

Η προεδρική περίοδος άρχεται από της όρκωμοσίας του Προέδρου.

*Άρθρον 68.

Έάν ό Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποθάνη, παραιτηθή ή δέν δύναται έξ οίουδήποτε λόγου να άσκήση τά καθήκοντά του, αναπληρούται από τόν Πρόεδρον της Γερουσίας.

Εις περίπτωσιν θανάτου ή παραιτήσεως, ό Πρόεδρος της Γερουσίας, ως αναπληρών τόν Πρόεδρον της Δημοκρατίας, όφειλει χωρίς άναβολήν να συγκαλέση τας Βουλάς έντός τεσσαράκοντα ήμερών από του θανάτου ή της παραιτήσεως προς εκλογήν νέου Προέδρου κατά τó άρθρον 67.

Εις περίπτωσιν αδυναμίας προς άσκήσιν τών καθηκόντων του Προέδρου, έφόσον αυτή ήθελε διαρκέσει πλέον του άμηνου, ό Πρόεδρος της Γερουσίας συγκαλεί τά νομοθετικά Σώματα εις κοινήν συνεδρίαν, εις την όποιαν αποφαινόνται κατ' άπόλυτον πλειοψηφίαν του συνόλου τών μελών, τών εάν συντρέχη περίπτωσις εκλογής νέου Προέδρου. Έάν εις τας άνωτέρω περιπτώσεις ή Βουλή έχη δια-

λευθὴ ἢ ἔχει λήξει ἡ περίοδος αὐτῆς, ἢ κοινῇ συνεδρία τῶν νομοθετικῶν Σωματίων συγκαλεῖται μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς νέας Βουλῆς.

Τὰ τῆς ἀποδημίας τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ ἀναπληρώσεως αὐτοῦ κανονίζονται διὰ νόμου.

Τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἶνε ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ τοῦ βουλευτοῦ καὶ τοῦ γεροϋσιαστοῦ.

Ἄρθρον 69.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δίδει μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὸν ἀκόλουθον ὄρκον «Ὁρκίζομαι εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ φυλάττω τὸ Δημοκρατικὸν Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, νὰ υπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ νὰ ἀφιερῶσω ὅλας μου τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μου, ἀποβλέπων πάντοτε εἰς τὸ καλὸν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ».

Ἄρθρον 70.

Ἡ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ἐτησίαι χορηγία προσδιορίζεται διὰ νόμου.

Ἄρθρον 71.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διορίζει καὶ παύει τὸν Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ αὐτοῦ τοὺς λοιποὺς Ὑπουργούς.

Ἄρθρον 72.

Οὐδεμία πράξις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἰσχύει οὐδὲ ἐκτελεῖται, ἂν δὲν εἶνε προσυπογεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργόν, ὁ ὁποῖος, διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του καθίσταται ἀπευθύνων.

Εἰς περιπτώσιν ἀλλαγῆς ὁλοκληροῦ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ δὲν συγκατατεθῆ νὰ προσυπογράψῃ τὸ Διάταγμα τῆς ἀπολύσεως τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπογράφονται ταῦτα παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νέου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ οὗτος, διορισθεὶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, δώσῃ τὸν ὄρκον.

Διὰ πᾶσαν παράλειψιν τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ Συντάγματι ἀναγραφόμενων ὑποχρεώσεων αὐτοῦ εὐθύνεται ἡ Κυβέρνησις, καθὼς καὶ διὰ τὰς πολιτικὰς δηλώσεις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 73.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν φέρει καμμίαν πολιτικὴν εὐθύνην διὰ πράξεις ἐκτελεσθείας κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων του. Εὐθύνεται μόνον, ἂν καταστῆ ἔνοχος ἐσχάτης προδοσίας, παραβίασεως ἐκ προθέσεως τοῦ Συντάγματος ἢ τῶν Ποινικῶν Νόμων, διακρίεται δὲ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, συγκροτουμένης εἰς εἰδικὸν δικαστήριον. Ἡ πρότασις περὶ τοιαύτης κατηγορίας καὶ παραπομπῆς εἰς δίκην ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν, πρέπει δὲ νὰ ὑπογραφῆ ἀπὸ τὸ ἐν τρίτον καὶ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν.

Ἄρθρον 74.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκαλεῖ παρ' ἑαυτοῦ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὡσάκις κρίνει τοῦτο ἀναγκαῖον, ὅτε προεδρεύει αὐτοῦ.

Ἄρθρον 75.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει τοὺς ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας ψηφισθέντας νόμους ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ψηφίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρον 76.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἐκδίδει τὰ ἀναγκαῖα Διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων· οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ ἀναστῆ λη τὴν ἐνέργειαν, οὐδὲ νὰ ἐξαίρεσῃ τινὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 77.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ προβαίῃ καὶ εἰς τὴν ἐκδοσιν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατόπιν εἰδικῶν ἐξουσιοδοτήσεων τῶν Βουλῶν διὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν των, ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτῶν τεθειμένων ὁρίων καὶ μετὰ σύμφωνον πάντοτε γνώμην εἰδικῶν μικτῶν ἐπιτροπῶν ἀπὸ βουλευτῶν καὶ γεροϋσιαστῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν δὲν εἴμπορεῖ νὰ εἶνε κατώτερος τοῦ δεκάτου τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν βουλευτῶν καὶ γεροϋσιαστῶν. Πρὸς λήψιν ἀποφάσεως ἀπὸ τὰς ἐπιτροπὰς αὐτὰς ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦλάχιστον τοῦ ἡμίσεως πλέον ἐνὸς τῶν μελῶν των καὶ σχετικὴ πλειοψηφία, ἢ ὁποία πάντως πρέπει νὰ συγκεντρώῃ τὰ δύο πέμπτα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Τὰ ἀνωτέρω Νομοθετικὰ Διατάγματα ὑποβάλλονται εἰς τὰς Βουλὰς μῶλις ἐπαναληφθοῦν αἱ ἐργασίαι των πρὸς κύρωσιν, ἢ ὁποία γίνεται δι' ἐπιψηφίσεως εἰς μίαν μόνον ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχὴν καὶ ἄρθρον. Ἐὰν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας δὲν γίνῃ ἡ κύρωσις αὐτῆ ὑπ' ἀμφοτέρων ἢ τοῦλάχιστον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καθίστανται τὰ Νομοθετικὰ Διατάγματα ἄκυρα ἐφεξῆς. Ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν λάβῃ ἀπόφασιν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω τετραμήνου προθεσμίας, θεωρεῖται κυρώσασα τὰ Νομοθετικὰ Διατάγματα. Ἐὰν τὰ ἀπορρίψῃ, ἐφαρμόζονται τὰ τοῦ ἀρθροῦ 30, παρατενομένης ἐπὶ τετραμήνον τῆς ἰσχύος τῶν σχετικῶν Νομοθετικῶν Διαταγμάτων.

Ἄρθρον 78.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας συγκολεῖ τοκτικῶς μὲν ἑπ' αὐτῆ τοῦ ἔτους τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις τὸ κρίνει εὐλογον. Ὁφείλει ὅμως νὰ συγκαλέσῃ ταύτας, ἐὰν κατὰ τὸ μεταξὺ τῶν δύο συνόδων χρονικὸν διάστημα ζητήσων τοῦτο τοῦλάχιστον οἱ ἡμίσεις τῶν βουλευτῶν ἢ τῶν γεροϋσιαστῶν. Κηρύσσει διὰ Διαταγματος τὴν ἐναρξιν καὶ τὴν λήξιν ἐκάστης συνόδου, ἐπικοινωνεῖ δὲ μετὰ τῶν Βουλῶν διὰ Διαγγελημάτων, ἀνακοινουμένων διὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 79.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν πρὶν λήξῃ ἡ περίοδος αὐτῆς μετὰ σύμφωνον ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, λαμβανομένην

κατόπιν προτάσεώς του και κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν των μελών αὐτῆς. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως συζήτησις πρέπει νὰ περατωθῇ καὶ νὰ ληφθῇ ἀποφασίς ἐπ' αὐτῆς ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς. Παραελθούσης ἀπόκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ πρότασις θεωρεῖται ἀπορριφθεῖσα.

Δὲν ἐπιτρέπεται διάλυσις δύο συνεχῶν Βουλῶν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἡ Βουλὴ διαλύεται ἐπίσης, ἐὰν ἀποφασίσῃ τὴν διάλυσιν ἢ ἰδίᾳ μὲ ἀπόλυτον πλειοψηφίαν των μελών τῆς.

Τὸ περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς Διάταγμα προσυπογράφεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρέπει δὲ νὰ διαλαμβάνῃ συγχρόνως καὶ τὴν σύγκλησιν των μὲν ἐκλογέων ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν, τῆς δὲ Βουλῆς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ των ἐκλογῶν.

Ἄρθρον 80.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναστήλῃ ἀπαξ μόνον τὰς ἐργασίας τῆς Συνόδου μέχρι τριάκοντα τὸ πολὺ ἡμερῶν, εἴτε ἀναβάλλον τὴν ἐναρξιν εἴτε διακόπτων τὴν ἐξακολουθήσιν αὐτῆς. Ἄλλη ἀναστολὴ των ἐργασιῶν δὲν δύναται νὰ γίνῃ κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον ἄνευ συναινέσεως τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν περίπτωσιν κυβερνητικῆς μεταβολῆς δὲν δύναται δι' ἀναστολῆς των ἐργασιῶν τῆς Συνόδου νὰ ἀναδληθῇ πέραν των ὀκτώ πέντε ἡμερῶν ἢ εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 89 ἐμφάνισις τῆς νέας Κυβερνήσεως, ἐὰν δ' ἔχῃ προηγηθῇ μακροτέρα ἀναστολή, αὕτη συντομεύεται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 81.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας εἶναι ὁ ἀνώτατος λειτουργὸς τοῦ Κράτους, ἄρχι των κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ὅμως οὐδέποτε δύναται νὰ διοικήσῃ, ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικοὺς βαθμοὺς, διορίζει καὶ παύει κατὰ νόμον τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἐκτὸς των ὑπὸ των νόμων ὁριζομένον ἐξαιρέσεων.

Ἄρθρον 82.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἀντιπροσωπεύει διεθνῶς τὸ Κράτος, συνομολογεῖ καὶ ἐπικυρώνει συνθήκας εἰρήνης καὶ συμμαχίας, ἐμπορικὰς καὶ ἄλλας συμβάσεις μὲ ἄλλα Κράτη, ἀνακοινώνει δὲ αὐτὰς εἰς τὰς Βουλὰς ἕνα τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψουν. Αἱ συνθήκαι εἰρήνης, ἐμπορίας καὶ ὅσαι ἐπιβαρύνουν τὰ οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους ἢ ἀτομικῶς τοὺς Ἕλληνας ἢ περιέχουν παραχωρήσεις, περὶ των ὁποίων κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ τι ἄνευ νόμου, δὲν ἔχουν ἰσχὺν ἄνευ τῆς συγκατάθεσεως τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας.

Οὐδέποτε τὰ μυστικὰ ἄρθρα συνθήκης τινὸς δύναται νὰ ἀνατρέψουν τὰ φανερά.

Ἄρθρον 83.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κηρύττει τὸν πόλεμον μετὰ προηγουμένην ἐγκρίσιν των Βουλῶν, ἐνομένων εἰς κοινὴν συνεδρίαν. Ἐὰν ἡ Βουλὴ ἔχῃ

διαλυθῇ ἢ ἔχῃ λήξῃ ἡ περίοδος αὐτῆς, συγκαλεῖται εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἄρθρον 84.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα ἵνα, κατὰ νόμον, χάριξῃ, μεταβάλλῃ καὶ ἐλαττώῃ τὰς παρὰ των δικαστηρίων καταγινωσκομένας ποινὰς, ἐξαιρουμένων των περὶ Ὑπουργῶν διατεταγμένων. Ἐπίσης δύναται νὰ χορηγῇ ἀμνηστειὰν μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀμνηστειὰ ἐπὶ κοινῶν ἐγκλημάτων οὐδὲ διὰ νόμου ἀπονέμεται.

Ἄρθρον 85.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμῃ εἰς ὑπακόους ἄλλων Κράτων τὰ κεκατονισμένα παράσημα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῶν νόμου.

Ἄρθρον 86.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δὲν ἔχει ἄλλας ἐξουσίας εἰμὴ ὅσας τῷ ἀπονέμουσι ρητῶς τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ συνάδοντες πρὸς αὐτὸ νόμοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Κυβέρνησις καὶ Ὑπουργοί.

Ἄρθρον 87.

Τὴν Κυβέρνησιν ἀποτελεῖ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, συγκείμενον ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Δύναται διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, νὰ διορισθῇ εἰς ἓκ των Ὑπουργῶν Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἐν ἐλλείψει τοιοῦτου ὁ Πρωθυπουργὸς ὁρίζει, ὡςάκις παρίσταται ἀνάγκη, ἓνα ἐκ των Ὑπουργῶν προσωρινῶν ἀναπληρωτὴν του.

Ἄρθρον 88.

Πάντες οἱ Ὑπουργοὶ εἶνε ἐξ ὁλοκλήρου ὑπεύθυνοι διὰ τὴν γενικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἕκαστος δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδιαιτέρως διὰ τὰς πράξεις τῆς ἀρμοδιότητός του.

Ἄρθρον 89.

Ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς. Ὀφείλει μόλις καταρτισθῇ καὶ δύναται ὁποτεδήποτε ἄλλοτε νὰ ζητήσῃ ψῆφον ἐμπιστοσύνης ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Ἐὰν κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς Κυβερνήσεως ἔχουν διακοπῆ αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς, καλεῖται αὕτη ἐντὸς ὀκτώ πέντε ἡμερῶν, ὅσοις ἐκφράσῃ τὴν γνώμην τῆς περὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Βουλὴ δύναται δι' ἀποφασεῶς τῆς νὰ ἀποσύρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ μέλος αὐτῆς. Πρότασις περὶ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰμὴ μετὰ πάροδον δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοιαύτης προτάσεως, πρέπει δὲ νὰ εἶνε ὑπογεγραμμένη ὑπὸ εἰκοσι τοῦλάχιστον βουλευτῶν καὶ νὰ καθορίζονται ἐν αὐτῇ σαφῶς τὰ θέματα περὶ τὰ ὁποία θέλει στράφῃ ἢ ἐπὶ τῆς προτάσεως συζήτησις.

Ἐξαιρετικῶς δύναται νὰ υποβληθῆ πρότασις περὶ δυσπιστίας καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτέρου διμήνου, ἐὰν εἶνε ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τοῦ ἡμίσεος τῶν βουλευτῶν.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς προτάσεως δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ διεξαχθῆ πρὸ τῆς παρόδου διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς, οὐδὲ νὰ παραταθῆ πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν.

Ἡ περὶ προτάσεως ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας ψηφοφορία δύναται νὰ ἀναβληθῆ ἐπὶ ἄσθρον ἐὰν τὸ ζητήσου εἴκοσι βουλευταί.

Πρότασις περὶ ἐμπιστοσύνης ἢ δυσπιστίας δὲν δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐὰν δὲν ψηφίσουν ὑπὲρ αὐτῆς τοῦλάχιστον τὰ δύο πέμπτα τῶν βουλευτῶν.

Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω προτάσεων δικαιούνται νὰ ψηφίσουν καὶ οἱ Ὑπουργοὶ Βουλευταί.

Ἄρθρον 90.

Οἱ Ὑπουργοὶ ἔχουν εἴσοδον ἐλευθέραν εἰς τὰς συνεδρίας τῆς Βουλῆς, τῆς Γερουσίας καὶ τῶν Κοινοβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, πλὴν τῶν ἔξισταστικῶν, καὶ ἀκούονται ὡς καὶ ζητήσουν τὸν λόγον, ψηφοφοροῦν δὲ μόνον, ἐὰν εἶνε μέλη αὐτῶν. Ἡ Βουλὴ, ἡ Γερουσία καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ αὐτῶν δύναται νὰ ἀπαιτήσουν τὴν παρουσίαν τῶν Ὑπουργῶν.

Ἄρθρον 91.

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ θεσμοῦ τῶν Ὑφυπουργῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἀποκλείεται νὰ ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 90 ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς Ὑφυπουργούς.

Ἄρθρον 92.

Τὸ ἀσυμβίβαστον, τὸ θεσπιζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 40 ὡς πρὸς τὰ καθήκοντα τοῦ βουλευτοῦ, ἰσχύει καὶ διὰ τὰ καθήκοντα τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ.

Ἄρθρον 93.

Διαταγὴ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἔγγραφος ἢ προφορικῆ, δὲν ἀπαλλάσσει τῆς εὐθύνης τοὺς Ὑπουργούς. Ἡ Βουλὴ μόνῃ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατηγορῇ τοὺς Ὑπουργούς, κατὰ τοὺς περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμους, δι' ἀδικήματα διαπορευθέντα κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, συγκοστούμενης εἰς εἰδικὸν δικαστήριον, συσκόντως μὲ ὅσα εἰδικὸς νόμος θέλει ὀρίσει. Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας δύναται νὰ ἀπονεύμῃ χάριν εἰς Ὑπουργὸν καταδικασθέντα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνον μὲ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Δικαστικὴ ἐξουσία

Ἄρθρον 94.

Ἡ Δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διοριζομένων κατὰ νόμον ὀρίζοντα καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν.

Δύναται διὰ νόμου νὰ ἀνατεθῆ καὶ εἰς Ἀρχάς, ἀσκούσας ἀστυνομικὰ καθήκοντα, ἢ ἐκδίκασις ἀστυ-

νομικῶν παραβάσεων, τιμωρουμένων διὰ ἀροστίμου Αἰ ἀποφάσεις αὐτῶν ὑπόγονται εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον δικαστικῆς Ἀρχῆς. Ἡ ἔφεσις ἔχει πάντοτε ἀνασταλτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρον 95.

Οἱ Ἀρεοπαγῖται, Ἐφέται καὶ Πρωτοδίκαι εἶναι ἰσοβίτιοι, οἱ δὲ Εἰσαγγελεῖς, Ἀντεισαγγελεῖς, Εἰρηνοδίκαι, Πταισματοδίκαι, Γραμματεῖς καὶ Ὑπογραμματεῖς τῶν Δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν, συμβολαιογράφοι καὶ φύλακες ποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν εἶναι μόνιμοι, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις.

Οἱ ἰσοβίτιοι ἢ μόνιμοι ἀπολαύοντες δικαστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε κατ' ἀκολουθίαν ποινικῆς καταδίκης, εἴτε ἐνεκα πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἢ νόσου ἢ ἀνεπαρκείας, βεβαιουμένοι κατ' ὄν τρόπον ὁ νόμος ὀρίζει, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99. Ἀποχωροῦν δὲ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας τὰ μὲν μέλη τοῦ Ἀρείου Πάγου, οἱ Πρόεδροι καὶ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των, οἱ δὲ λοιποὶ ἔμμισθοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑξηκοστοῦ πέμπτου.

Οἱ φύλακες ὑποθηκῶν καὶ συμβολαιογράφοι ἀποχωροῦν ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου ἔτους.

Ἄρθρον 96.

Αἱ προαγωγαί, αἱ τοποθετήσεις, αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀποσπάσεις τῶν ἀπολαύοντων ἰσοβιότητος ἢ μόνιμότητος δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ἀποσπωμένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων δι' εἰδικῶς ὑπηρεσίας ἢ τοποθετουμένων εἰς ἀνεγνωρισμένας ἐν τῷ ἔξωτερικῷ θέσεις, ἐκτὸς τῶν ὑπαγραμμάτων, τῶν συμβολαιογράφων καὶ τῶν φυλάκων ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν, ἐνεργοῦνται διὰ διατάγματος μετὰ σύμφωνον, εἰδικῶς δὲ καὶ ἐμπεριστατωμένως, ἠτιολογημένην γνώμην Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς νόμος ὀρίζει. Τὰς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεις τοῦ Ἀνωτάτου δικαστικοῦ Συμβουλίου δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ παραπέμψῃ εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου συντιθεμένην ἐξ ἀπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ, πλὴν τῶν νομίμως κωλυομένων καὶ ἧς ἢ ἀπόφασις εἶναι ὑπαχρεωτικῆ.

Ἡ προαγωγή εἰς τὰς θέσεις Προέδρου, Ἀντιπροέδρου καὶ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ὑπαγεται εἰς τὰς διατάξεις ταύτας, ἐνεργομένη διὰ διατάγματος μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Μετὰ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος δύναται αἱ ἐντὸς τῆς περιφερείας ἐκάστου Ἐφετείου μεταθέσεις τῶν εἰρηνοδικῶν, πταισματοδικῶν, καὶ τῶν γραμματέων τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ Πταισματοδικείων νὰ ὑπαχθῶν διὰ νόμου εἰς τὴν ὀλομέλειαν τῶν Ἐφετῶν ἐν Συμβουλίῳ, διατηρουμένης τῆς δικαιοδοσίας τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Δικαστικοῦ

Συμβουλίου διὰ μεταθέσεις ἀπὸ τῆς περιφερείας ἐνὸς Ἐφετείου εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου.

Ἄρθρον 97.

Δικαστικαὶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἔκτακτα δικαστήρια, ὑφ' οἰονδήποτε ὄνομα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συσταθῶν.

Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει διὰ τὴν περίπτωσιν ἐμπολέμου καταστάσεως ἢ γενικῆς ἔνεκεν ἐξωτερικῶν κινδύνων ἐπιστρατεύσεως, τὰ τῆς προσωρινῆς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18 καὶ 100, τὰ τῆς κηρύξεως τῆς καταστάσεως πολιορκίας καὶ τὰ τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων.

Ὁ νόμος οὗτος δὲν δύναται νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τούτου συγκαλουμένης Βουλῆς. Τίθεται δὲ κατὰ τάσας ἢ τινὸς μόνον διατάξεις αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογὴν, καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν ἢ μέρος αὐτῆς, διὰ Λιατάγματος ἀδεία τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκδιδόμενου. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τῶν δύο νομοθετικῶν Σωμάτων, συνέρχονται ταῦτα εἰς κοινὴν συνεδρίαν καὶ ἀποφασίζου.

Ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ὁ νόμος δύναται νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν καὶ ἄνευ ἀδείας, διὰ Διατάγματος, προσυπογεγραμμένου ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ Ἐπισημοῦ Συμβουλίου. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκύρωτος αὐτοῦ συγκαλοῦνται αἱ Βουλαὶ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, καὶ ἂν ἐπι ἐληξεν ἡ περίοδος τῆς Βουλῆς, ἢ διελύθη αὐτή, ὅπως διὰ πράξεως αὐτῶν ἀποφασίσουν τὴν διατήρησιν ἢ ἄρσιν τῶν ὀρισμῶν τοῦ Διατάγματος. Ἡ βουλευτικὴ ἀσυλία τοῦ ἄρθρου 56 ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἡ ἰσχύς τῶν ἀνωτέρω Διαταγμάτων, προκειμένου μὲν περὶ πολέμου, δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τῆς λήξεως αὐτοῦ, προκειμένου δὲ περὶ ἐπιστρατεύσεως, αἴρεται αὐτοδικαίως μετὰ δήμενον, ἐὰν ἐν τῷ μεταξὺ δὲν παραταθῇ ἡ ἰσχύς αὐτῶν ἀδεία πάλιν τῶν Βουλῶν.

Οὐδέποτε τὰ τελεσθέντα ἀδικήματα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Διατάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁ στρατιωτικὸς νόμος, δύναται νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν συνιστωμένων ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 98.

Αἱ συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων εἶναι δημόσιαι, ἐκτὸς ἂν ἡ δημοσιότης ἤθελεν εἶσθαι ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ χροστὰ ἥθη ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀλλὰ τότε τὰ δικαστήρια ὀφείλου νὰ ἐκδίδουν περὶ τούτου ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 99.

Πᾶσα δικαστικὴ ἀπόφασιν πρέπει νὰ ἦναι εἰδικῶς ἠτιολογημένη καὶ ν' ἀπαγγέλλεται ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 100.

ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων δικάζονται τὰ κικουρηγμένα, τὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, ὡς καὶ τὰ τοῦ τύπου, ὅσας ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, ἐκτὸς τῶν κατὰ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ ἄνω ἀδικημάτων τοῦ τύπου, δικαζόμενον πάντοτε ὑπὸ τῶν ὀρκωτῶν δι-

καστηρίων, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὁμοίων δύναται διὰ νόμον νὰ ὑπαχθῶν καὶ ἄλλα ἀδικήματα.

Κικουρηγμένα ὑπαχθάντα δι' εἰδικῶν νόμων εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐφετειῶν θέλου ἐξουκολοθήσει δικαζόμενα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τούτων, ἐφ' ὅσον νόμος δὲν ἤθελεν ἐπαναφέρει ταῦτα ὑπὸ τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὀρκωτῶν δικαστηρίων.

Τὰ περὶ Στρατοδικείων, Ναυτοδικείων καὶ Δικαστηρίων λειῶν κανονίζονται δι' εἰδικῶν νόμων, οἵτινες ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπαγάγουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων ἀδικήματα διαπραττόμενα ὑπὸ στρατιωτικῶν καὶ στραφεύμενα κατὰ τῆς ζωῆς, υγείας, τιμῆς, ἀγγελίας καὶ σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν ἰδιωτῶν ἢ ἐν γένει κατὰ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἢ ἀφορῶντα εἰς φθορὰν ἢ βλάβην τῆς περιουσίας των. Οὐδέποτε ἰδιῶται δύναται νὰ ὑπαχθῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα Στρατοδικείων καὶ Ναυτοδικείων. (*)

Εἰδικὸς νόμος δύναται νὰ κανονίσῃ τὰ τῶν εἰδικῶν δικαστηρίων παίδων. Ἐπὶ τῶν δικαστηρίων τούτων δύναται νὰ μὴ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου πρώτης τοῦ ἄρθρου 94, τῆς παραγράφου πρώτης τοῦ ἄρθρου 97, τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99, καθὼς καὶ τοῦ παρόντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 101.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικαστὴν νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλην ἐμμισθον ὑπηρεσίαν, ἐκτὸς τῆς τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ'.

Διοικητικὴ Δικαιοσύνη

Ἄρθρον 102.

Εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκουσιν ἰδίως:

α') Ἡ ἐπεξεργασία τῶν κανονιστικῶν διαταγμάτων. β') Ἡ ἐκδίκασις τῶν κατὰ τοὺς νόμους ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸ διαφορῶν ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ. γ') Ἡ κατ' αἴτησιν ἀκύρωσις πράξεων τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ κατὰ παράβασιν νόμου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ νόμον ὀρισμένα.

Κατὰ τὰς ὑπὸ στοιχεῖα β' καὶ γ' περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 98 καὶ 99 τοῦ Συντάγματος.

Ἄρθρον 103.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας ὀρίζεται διὰ νόμον, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἦναι μεγαλύτερος τῶν εἴκοσι καὶ ἐνός.

Ἄρθρον 104.

Οἱ Σύμβουλοι τῆς Ἐπικρατείας διορίζονται διὰ

(*) Ἐρμηνευτικὴ δῆλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 100: «Ἡ ἐνοχία τῆς βγς § τοῦ ἄρθρου 100 εἶναι ὅτι δὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτὴν τὰ ἀδικήματα στρατιωτικῶν κατὰ πολιτῶν, τὰ ὑποία ἐξέσονται κατὰ τὴν ἐπέλευσιν στρατιωτικῆς ἐντολῆς.»

Διατάγματος, προτάσει του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Ἐπικρατείας, εἶναι δὲ ἰσόβιοι, προστάτευσμένης τῆς ἰσοβιότητος αὐτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 95, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὰς περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὰ καθήκοντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὰ καθήκοντα οἰουδῆποτε δημοσίου, δημοτικοῦ ἢ ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, ἐκτὸς τῶν καθηκόντων τοῦ καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἢ τοῦ καθηγητοῦ νομικῶν ἢ οικονομικῶν ἐπιστημῶν ἀνωτάτων ἰσοτίμων Σχολῶν.

Ἰδιαιτερός νόμος κανονίζει τὰ προσόντα τῶν Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, τὰ περὶ ἀποχωρήσεως αὐτῶν διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας των, τὰ περὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ πάντα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄρθρον 105.

Αἱ ὑποθέσεις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ ἐξακολουθοῦν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ὑπάγονται εἰς ἐλτικτικὰ δικαστήρια, ὑπὸ τῶν ὁποίων δικάζονται ὡς νόμῳ προτετιμημένοι, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς εἰδικὸὶ νόμοι συνιστοῦν διοικητικὰ δικαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα τηροῦνται αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 98 καὶ 99 τοῦ Συντάγματος. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως εἰδικῶν νόμων ἰσχύουν οἱ ὑφιστάμενοι περὶ διοικητικῆς δικαιοδοσίας. Διὰ νόμου δύνανται νὰ ὑπαχθῶν ὑποθέσεις τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ κατὰ πρῶτον βαθμὸν.

Αἱ αἰτήσεις ἀναιρέσεως κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ὑπάγονται ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ.

Ἡ ἄρσις τῶν συγκρούσεων α') μεταξύ δικαστικῶν καὶ διοικητικῶν Ἀρχῶν, β') μεταξύ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ γ') μεταξύ διοικητικῶν καὶ κοινῶν δικαστηρίων διακάζεται ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μέχρις οὗ ἰδιαιτερός νόμος συστήσῃ πρὸς ἐκδικασίν ταύτης μικτὸν δικαστήριον, ἀποτελούμενον ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Υπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἢ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζομένου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον

Ἄρθρον 106.

Οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ πάρεδροι τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου εἶναι ἰσόβιοι καὶ δὲν παύονται εἰμὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀρθροῦ 95, ἀποχωροῦν δὲ ὑποχρεωτικῶς ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 70οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Αὐτοδιοίκησις καὶ Ἀποκέντρωσις

Ἄρθρον 107.

Τὸ Κράτος διαιρεῖται εἰς περιφερείας, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ πολῖται διαχειρίζονται ἀπ' εὐθείας τὰς τοπικὰς ὑποθέσεις, ὡς ὁ νόμος θέλει ὀρίσει.

Ἡ κοινότης ἀποτελεῖ ἀπαραιτήτως τὴν πρώτην βαθμίδα τῶν τοιούτων ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἦναι κατ' ἐλάχιστον ὕρον δύο βαθμῶν, ἀνεξαρτήτως τῶν δήμων καὶ τῶν συνδέσμων τῶν κοινότητων.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζειν εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὀργανισμοὺς ἐπὶ ζητημάτων ὑπαγομένων εἰς τὴν σφαιρὰν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἀνήκει ἀπαραιτήτως εἰς αἰρετὰ ὄργανα, ἐκλεγόμενα διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας ἢ καὶ ἀμέσως εἰς τὸ σύνολον τῶν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἀνιερῶντων πολιτῶν.

Τὸ Κράτος ἀσχεῖ, καθὼς ὁ νόμος θέλει ὀρίσει, μόνον ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν ἐπὶ τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, μὴ ἐμποδίζουσαν τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἐλευθέραν δράσιν αὐτῶν.

Τὸ Κράτος δύναται νὰ συντρέχη οικονομικῶς τοὺς ὀργανισμοὺς τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως.

Ἄρθρον 108.

Ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους ὀργανοῦται κατὰ σύστημα ἀποκεντρωτικόν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ κρατικὴ ἐξουσία νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον προστιτὴ εἰς τοὺς πολίτας καὶ νὰ λύνονται τὰ ἀφορῶντα τὴν διοίκησιν ζητήματα τὸ ταχύτερον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἀμεσσοτέρας ἀντιλήψεως τῶν ἀφορωσῶν αὐτὴν συνθηκῶν. Αἱ κεντρικαὶ ὑπηρεσίαι πρέπει νὰ ἔχουν μόνον τὴν γενικὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτεῖαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Διοίκησις τοῦ Ἁγίου Ὄρους

Ἄρθρον 109.

Ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω, ἀπὸ τῆς Μεγάλης Βίβλας καὶ ἐξῆς, ἀπατελοῦσα τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, εἶναι κατὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦτου προνομικὸν καθεστῶς αὐτοδιοίκητον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποῖου ἡ κυριαρχία παραμένει ἀθικτος ἐπ' αὐτοῦ. Ἐξ ἀπόψεως πνευματικῆς διατελεῖ τὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπὸ τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὅλοι οἱ μονάζοντες εἰς αὐτὸ ἀποκοτοῦν τὴν Ἑλληνικὴν ὑθαγένειαν, ἅμα τῇ προσλήψει αὐτῶν ὡς δοκίμων ἢ μοναχῶν χωρὶς ἄλλην διατάπωσιν.

Ἄρθρον 110.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος διοικεῖται κατὰ τὸ καθεστῶς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν εἰκοσιν Ἱερῶν Μονῶν του, μεταξύ τῶν ὁποίων εἶνε κατανεμημένη ὁλόκληρος ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω καὶ διατελεῖ ἀναπαλλοτριώτων τὸ ἔδαφος αὐτῆς. Ἡ διοίκησις ἀσχεῖται δι' ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν του, ἀποτελούντων

την Ἱ. Κοινότητα. Οὐδεμία ἀπολύτως μεταβολὴ ἐπιτρέπεται τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἢ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Μονῶν τοῦ Ἀγ. Ὄρους, οὐδὲ τῆς Ἱεραρχικῆς τάξεως καὶ τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὰ ἀποτελεῖ τῶν ἐξουσιῶν, ἀπαγορεύεται δὲ ἡ ἐγκαταβίωσις ἐν αὐτῷ ἑτεροδόξου ἢ σχισματικῶν.

Ἄρθρον 111.

Ὁ λεπτομερὴς καθορισμὸς τῶν Ἀγιορειτικῶν καθεστώτων καὶ τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας αὐτῶν γίνεται διὰ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὸν ὁποῖον, συμπράττοντος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Κράτους, συντάσσουσιν μὲν καὶ ψηφίζουσιν αἱ εἰκοσὶν Ἱεραὶ Μοναί, ἐπικυρώνουσιν δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ἀκριβὴς τήρησις τῶν Ἀγιορειτικῶν καθεστώτων τελεῖ ὡς πρὸς μὲν τὸ πνευματικὸν μέρος ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς πρὸς δὲ τὸ διοικητικὸν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τοῦ Κράτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ἀποκλειστικῶς καὶ ἡ διαφύλαξις τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 112.

Αἱ εἰς τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα 109 καὶ 111 ἐξουσίαι τοῦ Κράτους ἀσκῶνται διὰ Λοικητοῦ, τοῦ ὁποῖου τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα καθὼς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Μοναστηριακῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς Ἱ. Κοινότητος ἀσκουμένη δικαστικὴ ἐξουσία, καὶ τέλος τὰ τελωνειακὰ καὶ φορολογικὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἁγίου Ὄρους καθορίζονται διὰ νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 113.

Οὐδεμία παρεχόμενος, ἀπόκτησις ἢ ἀνταλλαγὴ χώρας δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ νόμου.

Ἐπίσης ἄνευ νόμου δὲν εἶνε δεκτὸς στρατὸς ξένος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικρατείαν, οὐδὲ δύναται νὰ διαμένῃ εἰς τὸ Κράτος ἢ νὰ διέλθῃ δι' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 114.

Τὰ προσόντα τῶν διοικητικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ὁρίζονται διὰ νόμου. Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν εἶναι μόνιμοι ἐφόσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ θέσεις, πλὴν δὲ τῶν περιπτώσεων τῆς παύσεως δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, οὔτε μετατίθενται ἄνευ γνωμοδοτήσεως οὔτε ἀπολύονται οὔτε ὑποβιβάζονται ἄνευ ἐιδικῆς ἀποφάσεως κατὰ νόμον ὀργανωμένου Συμβουλίου καὶ ἀποτελουμένου κατὰ τὰ δύο τρίτα τοῦλάχιστον ἀπὸ μόνιμους ὑπαλλήλους. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθὼς εἰδικώτερον νόμος ὁρίζει.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἰσχύουσιν καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Βουλῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπόκεινται ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν καὶ τὸν ὑποβιβασμὸν εἰς Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἀπὸ δέκα Βουλευτῶν ἢ Γερουσιαστῶν,

κληρουμένους ἀπὸ τὸν Προέδρον τοῦ οὐκείου Νομοθετικοῦ Σώματος εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστis βουλευτικῆς περιόδου.

Τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος δύνανται νὰ ἐξαιροῦνται διὰ νόμου οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Διευθυνταὶ καὶ Πράκτορες, οἱ Γεν. Διοικηταί, Γενικοὶ Γραμματεῖς καὶ Γεν. Διευθυνταὶ τῶν Ὑπουργείων, οἱ Νομάρχαι, ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Δημοσίου παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Πολιτικοῦ Γραμείου καὶ τῶν ἰδιαιτέρων γραφείων τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Προέδρων τῶν Βουλῶν. (*)

Ἄρθρον 115.

Ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Ἀρεοπαγιδῶν, ἰσοβίων μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας δικάζονται ὑπὸ πενταμελοῦς εἰδικοῦ δικαστηρίου, συγκροτουμένου, καθὼς ὁρίζει ὁ νόμος, διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν τριῶν τούτων σωμάτων, τῶν ἐκ δικηγόρων μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Νομ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαμβανομένου ἑνὸς μέλους ἐξ ἐκάστου Σώματος. Εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑπάγεται καὶ πᾶσα προπαρασκευαστικὴ διαδικασία, οὐδεμία δ' ἄλλη ἄδεια ἀπαιτεῖται.

Εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον δύνανται νὰ ὑπαχθῶν διὰ νόμου καὶ αἱ ἀγωγαὶ κακοδικίας κατὰ Πρωτοδικῶν, Ἐφετῶν καὶ Εἰσαγγελέων.

Ἄρθρον 116.

Ἡ κατὰ πρῶτον βαθμὸν πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ Συμβουλίου συγκειμένου ἀπὸ δύο μέλη ἐξ ἐκάστου τῶν Σωμάτων τούτων, καὶ τρεῖς καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁριζομένους διὰ κλήρου, προσεδρομένου δὲ ὑφ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἐλεγχομένου παρὰ τῶν ἰδίων. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἐκαστοτε τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα ἐκεῖνο, δι' ἐνεργείαν τοῦ ὁποῖου, εἴτε ἀνεκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν' ἀποφανθῇ τὸ Συμβούλιον. Νόμος ὁρίζει τὰ κατὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς ἀνωτέρας πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω διωκομένων. (**)

Ἄρθρον 117.

Τὰ ἀσυμβίβαστα τοῦ ἄρθρου 40 ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐμμίσθους δημοσίους ὑπαλλήλους.

Οὐδέποτε αἱ ἐκ τοῦ Δημοσίου ταμείου ἢ ταμείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀμοιβαὶ ἢ οἰαιδήποτε ἄλλαι ἀπολαναὶ ἐμμίσθου δημοσίου ὑπαλλήλου ἕνεκα παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δύνανται νὰ ὑπερβοῦν ἐν τῷ συνόλῳ τῶν μηνιαίως τὸν ὀργανικὸν μισθὸν αὐτοῦ.

(*) Ἐμπειρικὴ δέλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 114 : « Αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 114 ἀναφερόμεναι καὶ πρὸ ἀπαρχῆς ἐξαιρέσεις μονιμότητος ἐξακολουθοῦν ὑφιστάμεναι. »

(**) Ἐμπειρικὴ δέλωσις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 116 : « Ἡ ἀνωτέρω πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀσκεῖται καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς μελῶν τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου. »

"Αρθρον 118.

Η ἐπιτροπή μελών του Ἀρείου Πάγου, του Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν κεντρικῶν συμβουλίων τῶν Ὑπουργείων, πλὴν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, κατὰ τὴν ἐκδοσὶν ἀποφάσεων, εἰ ὅποιοι ἀφορῶσιν ὑπὸ ἀλλοτρίως μεταβολὰς καὶ προαγωγὰς ἢ ἀσκησὶν πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ὑπόκειται καὶ εἰς τὸν ἰδιαιτέρον ἄμεσον ἔλεγχον τῶν Βουλῶν κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας διατάξεις.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, συνιστομένη κατὰ τὸ ἄρθρον 55, βεβαιώσῃ ὅτι ὑπάρχουν σοβαροὶ ἔνδειξεις, ὅτι μέλος τι τῶν ἀνωτέρω συμβουλίων κατὰ τὴν λήψιν ἀποφάσεως τῶν μνησθεισῶν κατηγοριῶν ἐνήργησε μεροληπτικῶς, συνιστᾶται ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τῆς Γερουσίας εἰκοσαμελὲς συμβούλιον ἐκ γερουσιαστῶν διὰ κληρώσεως, γινομένης εἰς συνεδρίαν τῆς Γερουσίας. Τὸ Συμβούλιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰ ἀνακριτικὰ δικαιώματα τῶν ἐξεταστικῶν κοινοβουλευτικῶν ἐπιτροπῶν, ἐξετάζει τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐφόσον ἤθελεν εἶρει βισίμους τὰς αἰτιάσεις, δύναται δι' ἀποφάσεως ἠτιολογημένης καὶ λαμβανομένης δι' ἀπώλυτον πλειοψηφίας τῶν μελῶν του νὰ ἐπιβάλῃ οἰανδήποτε πειθαρχικὴν ποινὴν εἰς τὸν παραβάντα τὰ καθήκοντά του ὑπὸ ἀλλοτρίαν, τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως συμπεριλαμβανομένης, ἣτις εἶνε ὑποχρεωτικῶς ἐκτελεστή.

Συστάσις ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν δὲν ἔμπορὲ νὰ γίνῃ μετὰ πάροντος ἔτους ἀπὸ τῆς παραβάσεως.

Ἡ ἀσκησις τοῦ ἀνωτέρω ἐλέγχου δὲν περιορίζει τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργοῦ οὐδὲ τὸν κανονικὸν ἔλεγχον ἀπὸ τὰς Βουλὰς. Ἐπίσης δὲν καταργεῖ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἁρθρου 115 ἢ οἰουδήποτε ἄλλου παρεμφεροῦς Συμβουλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Π'.

Μεταξαιτικαὶ διατάξεις.

"Αρθρον 119.

Πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτιμῶν καλλιεργητῶν, μικρῶν κτηνοτρόφων καὶ προσφύγων, ἀγροτῶν ἢ ἀσπιῶν, χωρεῖ ἐπὶ μίαν πενταετίαν παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ ἁρθρου 19, ὡς ἐκάστοτε ὀρίζει ὁ νόμος, ὑπὸ τοὺς ἐπομένους περιορισμοὺς.

Διὰ τὴν ἀστικὴν ἀποκατάστασιν προσφύγων χωρεῖ ἀπαλλοτριώσις καὶ κατάληψις πρὸ τῆς ἀποζημιώσεως ἀνοικοδομητῶν γηπέδων πρὸς ἴδρυσιν συνοικισμῶν ἐξ εἰκοσι τοῦλάχιστον οἰκιῶν, οὐχὶ μικροτέρας συνολικῆς ἐκτάσεως τῶν δύο χιλιάδων τετραγ. μέτρων, ἢ πρὸς ἐπέκτασιν ἢ συμπλήρωσιν ὑφισταμένων συναισθημάτων. Ἡ συνπερὶ τῆς συρροῆς τῶν προσφύγων ἐπελθούσα ὑπερτίμησις τῶν γηπέδων δὲν δύναται νὰ περιληφθῇ εἰς τὴν ἀποζημιώσιν, ἣτις ὑπολογίζεται διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην εἰς τὴν μέσσην τιμὴν τοῦ

Σεπτεμβρίου 1922, ἀναγομένη εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς.

Γήπεδα, ἐφ' ὧν ἔχουσιν ἤδη ἀνοικοδομηθῆ προσφυγικοὶ συνοικισμοὶ ἐξ εἰκοσι τοῦλάχιστον οἰκιῶν καὶ πρὸς κατωτέρας συνολικῆς ἐκτάσεως τῶν 2000 τετρ. μέτρων, ὑπόκεινται εἰς ἀπαλλοτριώσιν, τῆς ἀπυζημιώσεως ὀριζομένης κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀσπιῶν ἀπολεστικῶς διὰ τὴν αὐτοτελῆ ἀποκατάστασιν μικρῶν κτηνοτρόφων, ἢ ἀποζημιώσις ὀρίζεται οὐχὶ κατωτέρα τῶν 213 τοῦ μέσου ὄρου τῆς τιμῆς τῶν λειβάδιων κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1914 τριετίαν εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς ἢ οὐχὶ κατωτέρα τοῦ 15πλάσιου τοῦ θεμιτοῦ μισθώματος τοῦ ἔτους 1926 - 27. Τὰ δημοτικά, κοινοτικά καὶ ἀνατλάξιμα λειβάδια δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἁρθρου.

Ἐξαιροῦνται τῆς κατὰ τὸ παρὸν ἁρθρον ἀπαλλοτριώσεως 1) γεωργικαὶ μικροϊδιοκτησίαι αὐτοπροσώπως καλλιεργούμεναι ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τῆς οικογενείας του, 2) ὀπωσθήποτε καλλιεργούμεναι γαῖαι μέχρι 300 στρεμμάτων, 3) λειβάδια πρὸς αὐτοτελῆ ἀποκατάστασιν μικρῶν κτηνοτρόφων μέχρι 300 στρεμμάτων, 4) γήπεδα διὰ προσφυγικὴν ἀστικὴν ἀποκατάστασιν μέχρι 500 τετραγωνικῶν μέτρων, 5) γήπεδα ἀνήκοντα εἰς ἰδιοκτητίαν ὑποστάντας ἤδη ἀγροτικῆν ἀπαλλοτριώσιν, καὶ 6) Αἰ μὴ διὰ διηνεκῶν βαρῶν βεβαρωμένοι φυτεῖαι ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, ἐλαιῶν, ὀπωροφόρων δένδρων καὶ δάση ἐφόσον ἐξαιροῦνται ἀπὸ τῶν νῦν ἰσχύοντων ἀγροτικῶν νόμων καὶ ἀνήκουν εἰς φυσικὰ πρῶσοπα.

Εἰδικοὶ νόμοι καὶ κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἁρθρου 19 ὀρίζουσι τὰ τῆς ἀπαλλοτριώσεως μοναστηριακῶν κτημάτων.

Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες νόμοι περὶ ἐξαγορῶν ἐμφυτευτικῶν κτημάτων ἢ περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ ἀγροληπτικῶν καὶ ἐδαφονομικῶν βαρῶν θεωροῦνται ὡς μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὸ Σύνταγμα. (*)

"Αρθρον 120.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας θέλει συγκροτηθῆ ἐντὸς ἐνὸς ἔτους τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Συντάγματος.

Κατὰ τὴν πρώτην συγκρότησιν ὁ διορισμὸς τῶν συμβούλων τῆς Ἐπικρατείας θὰ γίνῃ διὰ Διατάγματα.

(*) Ἐπισημαντικὰ δηλώσεις ἐπὶ τοῦ ἁρθρου 119: 1) «Εἰς τὴν διάταξιν τῆς ε' παραγράφου, ἐδαφίου 2 δὲν ὑπάγονται: α' αἱ μετασταναὶ, β' οἱ κατονομασθέντες Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης τῶν ὁποίων τὰς ἐξαιρούμενας ἐκτάσεις κανονίζει ὁ νόμος. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ἔνοικον τοῦ ἐδαφίου τοῦτου ἡ ἐξαιρέσις τῶν 300 στρεμμάτων χωρεῖ ἀπὸ ἐπὶ τσιφλικίῳ ἀνήκοντων διηρημένους εἰς πλείονας ἰδιοκτητίας».

2) Ἡ ἀλλοθὴς ἐρμηνεία τοῦ ἁρθρου 119 τοῦ Συντάγματος εἶναι ὅτι συμπεριλαμβανόμενοι καὶ οἱ ἀγροληπτικὴ ἐμφυτευτικὴ καὶ ἐδαφοληπτικὴ Κερκίρας καὶ Λευκάδος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀγροληπτικῶν, ἐμφυτευτικῶν καὶ ἐδαφοληπτικῶν κτημάτων ἀπὸ τῶν ἐπιβαρυνόντων αὐτὰ διηνεκῶν βαρῶν, περὶ ὧν εἰδικοὶ νόμοι προβλέπουσι, καὶ μέχρις ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ἐπιβληθεῖσιν καὶ ὑποβληθεῖσιν ἀποφάσεσιν.

3) Ἐἰς τὴν διάταξιν τῆς προτελευταίας παραγράφου περιλαμβάνεται καὶ ὁ νόμος 3345 περὶ Ἐπιπέδων Πολυεπιστῶν Κρήτης δυνάμενος νὰ τροποποιηθῇ διὰ νόμου.

τος προαυλιόμενοι κατόπιν άπειρήσεως του Υπουργο-
κού Συμβουλίου.

Άρθρον 121.

Το έξλογικόν προνόμιον των γήσεων Ύδρας, Σπεί-
τσών και Ψαρών διατηρείται μέχρι του έτους 1944,
δτε συμπληρωθεί έκατονταετία από της δια του ψη-
φίσματος της Συνελεύσεως της 3ης Σεπτεμβρίου πα-
ραχωρήσεώς του.

Άρθρον 122.

Τα μέχρι τουδε παραχωρημένα ελληνικά παρό-
σημα εις Έλληνας πολίτας, ός και αι άδειαι άπο-
δοχής ξένων παρασήμων υπό Έλλήνων υπηκόων,
άνακαλούνται.

Άρθρον 123.

Έντός έτους από της ισχύος του Συντάγματος
θά ψηφισθώσιν υπό των Νομοθετικών Σωμάτων,
εισαγόμενοι υπό της Κυβερνήσεως, οι νόμοι όν την
ψηφισιν προβλέπουσιν αι καθ' έκαστον διατάξεις
αυτού.

Άρθρον 124.

Αιά την πρώτην μετά την ισχύν του παρόντος Συν-
τάγματος Προεδρικήν έκλογήν ή υπό του άρθρου 67
οριζομένη προς σύγκλησιν της Βουλής τριμηνία, άρ-
χεται από της συγκροτήσεως της Γερουσίας εις Σώμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Ίσχύς και μεταρρυθμίσις του Συντάγματος.

Άρθρον 125.

Μόνον αι μη θεμελιώδεις διατάξεις του Συντά-
γματος δύναται να άναθεωρηθοῦν μετά πινιαε-
τίαν κατά τα κατωτέρω οριζόμενα:

Η πρότασις προς άναθεώρησιν, περιλαμβάνουσα
ορισμένας διατάξεις του Συντάγματος, δύναται να
υποβληθῆ είτε εις την Βουλήν είτε εις την Γερουσίαν
και πρέπει πρώτον να γίνη άποδεκτή ύπ' άμφοτέρων
των Νομοθετικών Σωμάτων δι' άπολύτου πλειοψη-
φίας, έπειτα δέ, μετά πάροδον τριών μηνών, να γίνη
έπίσης άποδεκτή από κοινού υπό των δύο Νομοθετι-
κών Σωμάτων, συνερχομένων επί τούτω εις Έθνι-
κήν Συνέλευσιν, δια πλειοψηφίας τουλάχιστον των
τριών πέμπτων του όλου αριθμού των μελών αυ-
τής.

Της Έθνικής Συνελεύσεως προεδρεύει ο Πρόε-
δρος της Βουλής.

Αι άναθεωρούμεναι διατάξεις ισχύουν από της δη-
μοσιεύσεώς των εις την Έφημερίδα της Κυβερνή-
σεως.

Η Έθνική Συνέλευσις δύναται να υποβάλη την
περι άναθεωρήσεως άπόφασίν της εις Δημοψήφισμα,
όποτε αι άναθεωρούμεναι διατάξεις τίθενται εις
έφαρμογήν, εάν έγκριθώσι παρά του λαού.

Άρθρον 126.

Το παρόν Σύνταγμα, ως άναθεωρήθη και έψηφίσθη
υπό της Βουλής, τίθεται εις ένεργειαν εὐθὺς ως άπο-
γραφῆ υπό του Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προ-
έδρου της Βουλής και του Προέδρου της Κυβερνή-
σεως.

Άρθρον 127.

Η τήρησις του Συντάγματος άφιερούται εις τον
πατριωτισμόν των Έλλήνων.

Έν Αθήναις τῆ 3 Ιουνίου 1927.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΡ. Α. ΖΑΓΜΗΣ